

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Neužmiršo dar žmonės baidyti žydų skerdynių Baltstogę, Odesoj, Žitomire, o jau nedori caro tarnai parengę naujas. Šiuom kartu randas parengę jas Sedlecuose, Lenkijoje. Kadangi Lenkijoje žmonių supratimas stovi visgi augčiau, tai čia valdžios tarnams bent vietinių gyventojų nepasisekė užsiudyti ant žydų, nepasisekė skerti žydus pačių prispaustų žmonių rankomis, bet čia skerdynes parengę caro kareiviai, nors jų pareiga, kaip užlaikyti gyventojų kaitais, yra ginti gyventojus ir jų savetį. Kad Sedlecuose žydų skerdynes parengę vietinės valdžios, apie tai negalima abejoti, kadangi tyčia išleistas rando agentų atsisaukimais dar 23 d. rugpjūčio buvo pranašaujamos žydų skerdynės, nors miesto ir aplinkinių gyventojams neužėjo ant mislies rengti ką nors panašaus. Matyt rando tarnai laukė tik atsakančios progos.

Proga tokia pasitaikė per eitos subatos dieną, taigi žydų šventę, kada niekam iš jų ne ant mislies neužėjo ginklus nesiūti arba rengti ką nors ar tai prieš randą, ar prieš ką kitą. Subatom žydai meldžiasi savo sinagogoje, vengia darbo ir demonstracijų.

Mat tą dieną koki ten anarchistai nušovė du kareivius stovinčius ant sargybos prie rando karčiamos. To pakako kareivių patrolems, kadangi matyt, skerdynės buvo paties rando parengtos. Kas minėtos sargybos kareivius užmušė, nežinia, bet kariumenės officeriai kaltę suvertė ant žydų sprando. Buvusios ant gatvių kariumenės patrole pradėjo daužyti žydų kromus ir namus, šaudyti iš karabinų į pulkus nieko pikto neįsivaizduojančių, susirinkusių ant gatvių šabo dienų žydų. Kareiviai prisakė krikščioniams paženklinoti savo namus kryžiais arba iškabinti šventus paveikslus, kad tokiu būdu juos apsaugoti nuo grovio mo ir plėšimo. Žinoma, jeigu užmušimas kareivių nebūtų atsitikęs, randas būtų parengęs ką kitą. Ant galo, gal but, kad tie du kareiviai kokių rando agentų likosi užmušti, kadangi jų užmušėjų jų nesuėmė. Suerzinimui žmonių randas nesigaili gyvasties ir geriausio savo tarnų, jeigu tik užmuštos ve da prie atsieikimo miero.

Kaip jau minėjome, nežinia kas pereinot subatos dieną užmušė Sedlecuose du kareivius. Užtai pirmiausiai kareiviai Liepojaus regimenu po pulė ant miesto, pradėjo viską naikinti, plėsti namus, užmušinėti žydus. Plėšimas žydų kromų traukėsi iki pamedėlio ryto.

Varšavos general-gubernatoriui, jenerolui Skalonui, to dar nepakako. Jis, ant pareikalavimo gubernatoriaus, daleidė vartoti kanuoles neva suvaldymui maištų. Artilerijū kareiviai pastatė keturias kanuolių baterijas ir pradėjo bombarduoti žydų apgyventas gatves. Pasekėme to bombardavimo miesto

buvo baisi. Mena, kad mažaisiai 200 žydų likosi užmušti, sulyg kitų gi žinių skaitilius užmuštų pereina net 3000. 3000 žmonių likosi suareštuotų ir sėdi kalėjimuose, tarp jų yra ir pašauti. Kareivio neužmušta nė vieno. Tas jau aiškiai rodo, kad žydai buvo be ginklų, kad ant jų rando tarnai paleido kareivius, kad skerdynės caro tarnų likosi parengtos. Tą jau ir menkai protaujantis gali suprasti. Randas vartojo kanuoles prieš jo kareivių skerdžiamus žmonis, areštavo tukstancius niekuom nenusidėjusių žmonių, bet nekludė tikrų kalbininkų, taigi kareivių. Toki darbai šaukiasi juk atmony jimo, nieks už tas begėdiškas, nedoras skerdynes negali išteisinti rando.

Per visą pamedėlio dieną ant miesto gatvių kareiviai pardavinėjo viešai išplėstus žydų kromuose laikrodžius, retezėlius ir kitokius auksinius daiktus. Nė officerai, nė vietinis gubernatorius nieko nedarė apstabydumui tokios nedoros prekybos. Toki ateitikiškai nepasitaiko jau zandros laike niekur daugiau.

Telegrafų biurui likosi uždaryti, iš čia privatiškų telegramų su kokioms nors žinioms apie skerdynes siųsti negalima. Niekam nevalia ant gatvių pasirodyti arba išvažiuoti kitur iš išnaikinto miesto. Matyt randas stengiasi pirmą užmuštus palaidoti, kad niekas tikro jų skaitilius negalėtų dažinoti; stengiasi paslėpti žinias apie pasekmes biurių jo darbų, kokių jau, turbūt, nė nedoriausi plėšikai išteisinti negali. Ir toki darbai valdžiai gali pasitaikyti Europoj, viešpatystę laikomoj už civilizuotą! Argi žmonija ilgai kės dar tokius caro valdžijų nedorus darbus! Už tokius darbus atsakymas puola ir ant kaimyniškų tautų.

Korespondentas Berlyno laikraščio „Vossische Ztg.“ užtikrina teipgi, jog žydų skerdynės Sedlecuose buvo nuo senes rengiamos. Prieš skerdynės suvažiavo pulkai svetimų, rodosi persirėdusių arba atsarginių kareivių ir tie dalyvavo, drauge su tikrais kareiviais, plėšimuose ir žydų skerdynėse. Žydai, kadangi atsėjo jiems ginti netik savo turtus, bet ir gyvastį, gynėsi gana smarkiai ir iš syk iš tulų bent gatvių jiems pasisekė išstumti kareivius. Todėl tai gubernatoriaus prieš besiginančius pareikalavo artilerijos su kanuolėmis. Miestas dega ir nėra kam ugnį gesinti. Išplėsta su viršum 150 žydų kromų, išplėsti ir išnaikinti ir keli lenkiški. Bombardavimas miesto traukėsi dvi valandų, nuo 8—10 val. ryto. Kanuolės buvo nukreiptos į namus, iš kurių besiginanti žydai šaudė į kareivius, taigi nesidavė savę paskersti.

Nereikia užmiršti, kad Sedlecą nedidelis miestas, mažesnis už Baltstogę: jame yra tik 40000 gyventojų.

Laikė žmonių sukilimo mieste Baku, ant Kaukazo, likosi kareivių sumuštas ir angliškas konsulus. Anglijos randas nepraleido to ateitiki mo pro ausis ir Maskolij

jos užrubežų dalykų ministerini perdavė, per savo ambasadorių, protestą. Tas, vardu vidaus ministerio, užtikrina anglišką ambasadorių, jog įžeidę Anglijos konsulus bus surasti ir sulyg jų kaltės, nubausti. Kasin, ar Anglija pasiganėdys tokiu pažadėjimu.

Ant Kaukazo, nuslinkęs kalno šonas užbėrė kaimą Kvareli su visais jo gyventojais. Prašuvo 255 žmonių ir daugybė naminių galvijų. Netoli Varšavos, kaime Ruda Guzovska, ant rinkos į stovinius policistus revoliucionieriai metė bombą. Expliozijos du policistai likosi užmušti. Paskui expliozdavo bomba teipgi trioboj Žirardovo audimų dirbtuvių ir sužeidė dirbtuvių sargą ir vieną policistą. Išgirdę explioziją, prie dirbtuvių atkak kareiviai ir pradėjo šaudyti į pulką susirinkusių žmonių. Užmušė arba sužeidė apie 40 ypatų.

Su revoliucionieriais, ant Stolypino prisakymo, visokių Maskolijos kraštų administratoriai didelių ceremonijų nedaro. Karščiui sudai skubinasi tokius kuogreičiausiai ant nužudymo nuspresti. 10 d. rugpjūčio Rygoj keli valdiniai šaudė į kariumenės patrole. Juos suėmė ir nors jų šūviai kareivių neužgavo, kariškas sudas ant sužadumo nusprendė ir tuojaus kareiviai nusprendė ant vietos išpildė. Be abejonės jie tą butų ir be sūdo nusprendė m padarę. Dabartiniai kariški sudai Maskolijoj yra išjuokimu teisdarystos, jų nusprendimai nė su tiesoms, su teisingumu nieko bendro neturi.

Rando žiaurumas vienok negali nugazdinti laisvės trokštančių žmonių, kurie jau suprato, jog be laisvės gyventi negalima teip jau kaip be valgio ir vandens. Juo žiauriau elgsis su žmonėmis caro randas, juo daugiau turės priešių. Žiaurumu, biuriiais darbais, tokiais kaip dabar atsiklo Sedlecuose, randas pritarėjų pelnyti negali, išėjus kuo mažo skaitiliaus kokių nedorų nieksų.

Maskolijos studentai, strai kavę jau gana ilgai, dangum balsų nutarė gryžti prie mokslo ir nuo pradžių mokslo metų randas rengiasi atidaryti visas augštesnes mokyklas, bet jis nepriima atvastį, gynėsi gana smarkiai ir iš syk iš tulų bent gatvių jiems pasisekė išstumti kareivius. Todėl tai gubernatoriaus prieš besiginančius pareikalavo artilerijos su kanuolėmis. Miestas dega ir nėra kam ugnį gesinti. Išplėsta su viršum 150 žydų kromų, išplėsti ir išnaikinti ir keli lenkiški. Bombardavimas miesto traukėsi dvi valandų, nuo 8—10 val. ryto. Kanuolės buvo nukreiptos į namus, iš kurių besiginanti žydai šaudė į kareivius, taigi nesidavė savę paskersti.

Nereikia užmiršti, kad Sedlecą nedidelis miestas, mažesnis už Baltstogę: jame yra tik 40000 gyventojų.

Laikė žmonių sukilimo mieste Baku, ant Kaukazo, likosi kareivių sumuštas ir angliškas konsulus. Anglijos randas nepraleido to ateitiki mo pro ausis ir Maskolij

nai buk atlikti su prigravystėmis ir papirkimais. Žinoma, dabartiniai valdininkai ant tokių išlygų nesutiko, nes jie nemori valdžios išsita-dėti.

Gerai apsiginklavusių revoliucionierių skaito jau apie 4000, o jų skaitilius vis didinasi, prie jų pereina daug rando kareivių. Revoliucionieriai pasirodė buvau aplinkinėse didžiausio Kubos miesto, Havanos, krašto sostapylės. Randas laukė jau jų užpuolimo.

Pereito pamedėlio dieną netoli Artemisia buvo gana smarkus mušis rando kariumenės su revoliucionieriais. Randas užtikrina, jog revoliucionieriai, nužudę kelis šimtus žmonių, turėjo pasi-traukti atgal. Bet visgi jiems pasisekė užimti kelis rando rankose buvsius miestus, kur rado nemažai ginklų ir amunicijos.

Prezidentas Palma, matyt, sekdamas Maskolijos caro pavelskį, suspendavo konstitucijos tūlus paragrafus provincijose Pinar del Rio, Havana ir Santa Clara; taigi tas provincijas pastatė kaip po karės laiko tiesoms. Čia dabar areštuoja visus randui nepritarančius gyventojus ypač šalininkus liberalų partijos.

Revoliucionieriai išnaikino jau kelias svetimtautių plantacijas ir dirbtuves. Kaip mena, jie tokias dar-bais nori išsaugoti sverimui kraštų iškikimui, kas, kaip manoma, pagimdys iškikimą Suvienuytų Valstijų. Tasyk, pultų prezidentas Palma. Bet sykį su kariu-mene užėmusios Kubos dalį, Suvienuytos Valstijos galėtų nepanorėti visai pasitraukti ir palaikyti Kubą kaip savo sąsąstį, iš ko jau, turbūt, revoliucionieriai teipgi didelės naudos nesulauktų.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

7 d. rugpjūčio, apie 5 valandą dienos, keli žmonės įėjo Kantorovičiaus kantoros kasan, Andriejevo gatvėje, ir pareikalavo pinigų. Kadarnaujančieji atsiskė duoti pinigų, jie metė bombą ir pasislėpė. Nieks nenukentėjo.

Nedėlioje, 6 d. rugpjūčio, išėjo pirmasis numeris lenkų laikraščio „Dziennik Wileński"; jame patalpintas to dienaščio programos, kuris labai panašus į tautiški-demokratiską lenkų partijos programą. Dienraštis pradės išleidinėti 1 d. rugsėjo.

5 d. rugpjūčio, 1-moj val. nakties, apsiginklavę plėšikai užpuolė ant krases ir telegrafo skyriaus kamos Niemėno miestelyje, Vilniaus pavieto, paėmė 800 rublių ir nežinia kur, pasislėpė.

Laikraštis „K.L." praneša, kad Vilniuje įsikaranti lietuvių draugija, kuri teip vadinsis: „Draugija apgynimui lietuvių kalbos katalikų bažnyčiose Lietuvoje". Draugijos įstatymų sumanymas esąs nustatytas Vilniaus gubernatoriui patvirtinti. Draugijostikslas bus: rinkti žinias apie lietuvių kalbos vartojimą Lietuvoje bažnyčiose, leisti tam tikras knygas

ir laikraščius. Draugijos įsteigėjai esą šitie žmonės: kunigas J. Ambraziejus ir J. Paketurius, J. Kriauciūnas, G. Landsbergis ir A. Jurašaitis.

Spaudos inspektorius pavelskė teisman buvusį laikraščio „Gazeta Wileńska" redaktorių, p. Mykolą Romerį, kaltindamas jį: 1) pagal 78 straipsnio įstatymų apie cenzūrą už atspaudinimą 99 numerį žinių apie carą, ir 2) pagal 129 straipsnį už spaudinimą 108 numerįje to paties laikraščio straipsnio „Ogniste polkole".

Apskričio mokslo globėjas leido lietuviams atidengti kelias mokyklas, uždengtas pavasarį 1906 metų. Dvarponiai Vilniaus gubernijoj, bijodami darbininkų straičių, pakelia jų algas. Dėl buvusio pereitų metų gruodžio mėnesyje straičkaito Pagirio geležinkelio, liko pašaukta teisman, pagal kr. įst. 126 str., 35 geležinkelio valdybos tarnaujančius, kaltinamus už priklausymą prie tokios organizacijos, kurios tikslas nugriauti dabartinį valstybės surėdymą.

Šiomis dienomis išsivystęs komisija užbaigė savo darbus ir sustatė įstatymą apie išelivius. Kaip žinoma, iškilo Rusijoje išsivystė nebuvo le-gallizuota ir išelivai buvo bandžiami traukti išleikojimais (iki katorgos). Naujas sumanymas patvirtina išelivius įstatymų keliu. Iš Rusijos kasmet iškeldavavo sven-tur išviso apie 185,000 žmonių. Kadangi 90% šio skaičiaus keliauja iš Rusijos slap-tu būdu ir todėl mokesčio nuo užsieninių pasportų suma sumenko, tai komisija nutarė duoti išeliviams doli-pasportus, ir be to, prireikus, į 24 valandas laiko. Paskui nutarta sutvarkyti ir prižiūrėti garlaivių draugijas ir agentus, kurie, gabenant išelivius, išnaudoja juos biuriams būdu. Sumanytas įstatymas busias dar peržiūretas visose žinybose.

„V. Z." Aludžių draugijos „J. E. Lipki" valdyba, Vilniuje, pranešė darbininkams, kad jeigu jie nepradės dirbti, juos visus atstitys, o dirbtuvėms tūlam laikui uždarys. Vyriausiasis akcijonierius praneša, kad jis turės parduoti visą savo turtą ir išvažiuoti užsienin. Nežiūredami į tą darbininkai, neatsisako nuo savo reikalavimų. Naktį, 28 d. liepos, Lipski išvažiuo užsienin. Dirbtuvėje dabar stovi 6 raitieji žemargiai.

19 d. liepos, spaustuvių inspektorius, drauge su policija padarė kratą liepos 13 d. uždarytoje Maco spaustuviėje. Patvirtino, kad ten buvo spausdinti atsisaukimai.

Sargybą iš spaustuvių paleido, bet spaustuvię vėl uždarė ir atidavė Maco priežiurai.

„Kovenskiy Telegraf" praneša girdėjęs, kad apšvietos ministerijoje buvęs pakeltas klausymas apie panaikinimą kriminališkose persekiojimo žmonių, kurie slapta Lietuvoje mokina vaikus skaityti ir rašyti ir apie leidimą laisvai mokyti. Kalbama, kad klausymas išrištas esąs pritarinčiai.

I profesionališką geležinkelio mokyklą, kuri yra prie Pagirio geležinkelio valdybos Vilniuje, nuo ateinančių mokslo metų priims netik valdybos agentus, bet ir pašalines ypatas.

Naktį liepos 29 d. nuo 1 val. iki 6 v. ryto buvo kratos Užupyje, Šnipiškiuose ir Stiklinėje gatvėje. Tuomet suėmė arti 100 žmonių.

Liepojaus-Romnų geležinkelio viršininkui, inž. Kozlovui įsakius, terp Liepojaus ir Kosedarių visus pašto traukinius saugoja kareiviai. Kiekviename pašto traukinyje važiuoja kareivių apsauga.

8 d. rugpjūčio, iš Šv. Jokubo ligonbučio pabėgo jurininkas nuo šarvuotlaivio „Georgij Pobiedonossec" Aleksejev, pasmerktas 5 metams laiko į areštantų rotą ir politiškas suimtas Lietuvos.

Gyvenantis Varšavos mieste p. J. M. Vagonis, lietuvis, ketina įsteigti Vilniuje sin-tvėjų akademiją. Tai busianti vienintelė šios rūšies įstaiga visoje Rusijos valstyjoje.

9 d. rugpj., spaustuvių ir knygynų inspektorius pasi-kvietė visus spaustuvių savininkus ir liepė jiems pasirašyti po sekancio turinio popieriu:

„Mes, apačioje pasirašiusieji, duodame raštu priza-dejimą p. spaustuvių ir knygynų inspektoriumi, kad apšvietos teismui ir kartu praneš-ti spaudinamųjų pas mus laikraščių redakcijoms apie tai, kad tuose laikraščiuose nebutų spaudinama: atsisaukimai į visus Rusijos sodiečius, į kariumenę ir laivyną, o teippat visoki tos rūšies atsisaukimai social-revoliucionierių, darbininkų sąjūgos ir kitoki revoliucionierių organizacijų komitetų atsisaukimai, o teippat ir sustatytas Viborge buvusius V. Dumas atstovų atsisauki-mas."

Laisvas artistas Malkinas rupinas, kad Vilniaus gubernatorius leistų jam atidengti Vilniuje privatišką muzikos mokyklą, į kurią būtų priimami vaikai nejauneoni kaip 8 metų.

Vilniuje, Poltavos gatvėje, 3 val. dienos, 40 ar 50 nežinomų žmonių užpuolė ant kalinių, kurie vežė vieton su-straičkavusių darbininkų alų į aludes. Minia primušė žemargius, kurie ėjo kartu su kaliniais; vienam žemargiui sudaužė galvą.

2 d. rugpjūčio, ant kampo Kijevo gatvės ir Aleksandrovo bulvaro, viename name padaryta krata, atrasta slapta spaustuviė ir 4 pudai popierio atsisaukimams spaudinti. 8 žmonės suėmė.

Šiais metais iš Vilniaus gubernijos, pagal projektą, turėtų eiti į kareiviją 6189 žmonės. Kalbama, kad imant kariumenen naujokus, pirma bus ištirta jų politiška ištiki-mybė.

„Kovenskiy Telegraf" rašo: Dabar daug žmonių ap-leidžia stačiatikybę, o pirma katalikystę ir protestantystę. Vilniaus ir Minsko gub. pirma katalikystę ištiesos apygardos ir sodžiai. Tai maty-damas sinodas, itaisė, kad tie, ką nori pereiti iš stačiatiky-bės į kitas tikybas, pirma gautų leidimą nuo vietinės valdžios.

Tai tau ir laisvė tikėjimui!

Vietinėj spaudoj jau nuo seniai buvo patilpusios ži-nios, kad šių mokslo metų pradžioj Panevėžio mokytojų seminarijon bus priimami ir mokiniai lietuviai. Buvo dargi iš tikrų šaltinių pranešta, kad lietuvių kalbos mokytojų Panevėžio mokytojų seminarijon paskirtas p. J. Jablonskis.

Sužinoję apie tą, lietuviai pradėjo siųsti į Panevėžio seminariją prašymus, kariuos seminarijos direktorius arba katedrų atgal, arba perdavė Vilniaus mokslo apskričio globėjui. Vienas paduotasis prašymas ir Panevėžio mokytojų seminarijos direktoriaus: ant jo atsakymas tilpo „V. Z." Nr. 160, iš kurio matyt, kad lietuvių šimet dar nepri-ma į Panevėžio mokytojų seminariją.

Reikia atminti, kad įsto-jantiems Panevėžio seminari-jon egzaminai prasidės nuo rugpjūčio 7 d., todėl nebe-daug laiko beliko prašymams paduoti.

Kas gi dabar daryti lietu-viams?

„Lietuvos Ukininkas" ant to klausymo štai kaip atsako: „Žmonės neturėtų žiūrėti į tokį jos (vyriausybės) pasi-teisinimą. (Mat Panevėžio mokytojų seminarijos direk-torius teisinasi, kad pagal į-statymus, jis neturės tiesos priimti seminarijon mokini-katalikų. „V. Z." Red.). Jie turėtų siųsti prašymus pačiam Vilniaus mokslo ap-skričio globėjui, kad jų val-kai būtų šį metų rudenį pri-imti Panevėžio seminarijon."

Bet kasin ar padės ką toks prašymų siuntimas? Juk jau ir dabar nemaža prašymų pa-duota, bet prašymais šiuose laikuose tik sienas lip-do, arba kam kitam juos su-naudoja. Prašymų siuntinė-jimai — vis tiek lyg žirnių bėrimas į sieną. Čia reiktų reikalauti, o ne prašyti.

Toliaus „L. U." sako:

„Be to valstiai per suirint-kimus turėtų siųsti Vilniaus apskričio globėjui savo nu-tarimus, kuriuose būtų reika-laujama, kad šimet būtų pri-iminiai lietuviai Panevėžio se-minarijon, kad lietuvių būtų skiriami mokytojais ir kad valstieciaus mokyklose būtų vi-so ko mokoma prigimta kal-ba."

Su tokia „L. U." nuomo-ne iš dalies galima sutikti, tiek tik galima pridurti, kad valstiečiai savo nutarimuose ai-škiai pabrėžtų globėjui, kad jei į valstiečių mokyklas nebus paskirti mokytojai lietuviai ir nebus valstiečių mokyklose išguldomas mokslas prigimta mokinų kalba (lietuviškai), tuomet valstiečiai atsisako pri-imti paskirtus jiems mokyto-jus rusus ir atsisako duoti mokytojui ir mokyklai užlai-kymą.

„V. Z."

Iš Kauno.

26 d. liepos, gubernijos valdyba užtvirtino lietuvių apšvietimo draugiją „Saulė"; Panevėžyje tveriasi dramatiškai-muzikališka dainininkų draugija „Aidas", kurios tikslas — plėsti tautišką lietuvių sąmonę.

Šiuose metuose iš Kauno gubernijos paskirta paimti į kariumenę 5919 vyrų, o iš Suvalkų gub. — 2832.

Iš Joniškės par., Kauno gub..

Mielaičių sodinuje, liepos 8 d., perkunas uždegė 2 ukininkų triobas — Rutkaus ir Bubelio.

Rutkaus sudegė gyvenamas butas, tvartai, svirnas ir daržinės su pašaru. Bubelio gi sudegė tiktai svirnas. Perkunas trėnkė į Rutkaus gurbus, patsai ukininkas Rutkus likosi nutrenktas, bet po valandai atsigaivėliavo.

Merkuris.

Iš Linkavos, Panev. pav..

16 d. liepos čionai buvo prekymetis ir atlaidai „Škapiernos“. Buvo pasklidęs paskalas, kad per atlaidus bus žydų žudynės; žmonės buvo ir belaukę tų žudynių, bet jokių žydų žudynių nebuvo. Pakilo, rods, peštynės, bet — tarp pačių žmonių. Tulas nepažįstamas žmogus užpuolė ant vieno neperseno vaikinio, kurį bandė užmušti, bet pastarasis, guldamas po apačia užpuoliko, išsitraukė iš kišenės peilį ir perpiovė užgulusiam gerklę. Užpuolikas staiga pasimirė, o vaikinys gysėsis nuo jo, sėdi dabar kalėjime. Kalbama, kad užpuolikas buvęs nusamdytas kaszkinkio ukininko vaikina užmušti.

Linkavoj buvo pasklidę kalbos, kad degins miestelį, bet jokių gaisrų nebuvo. Miestelį sergisti kareiviai.

Iš Sudeikų, Ukmergės pav.

Liepos 9 d., per Elzbietais atlaidus, apsilankė Sudeikiuose socialistai. Povisams susispažė žmonės vaikščiojo po miestelį, šandė ir dainavo revoliucijos dainas. Ilgą laiką taip pavaikščiojo, socialistai, niekieno nekludomi, gryzo iš miestelio.

L. U.

Iš Traškunų, Ukmergės pav..

Montvilo dvare bianriai apseina su darbininkais. Už mažiausią praskaltingą atimā iš darbininko visos dienos valgymą. Didesniam išjuokimui, prasikaltusius klodpo pietų laike netoli stalo. Savo biauriu pasielgimu su darbininkais ypač atsisųmėjo Montvilo akmistrienė Teklė Vingelaitė, Antanas Burtelvičius, ir užveizdas Čerkauškas visai tyčiojasi iš darbininkų, ypač susipratusiųjų.

L. U.

Iš Šuklių.

24 d. liepos į Šuklius, S. Gawronskio dvarą, susirinko 2.000 darbininkų iš 29 dvarų. Atvyko čia pasintintinių nuo darbininkų ir iš tolimesniųjų dvarų. Visi buvo belaukį parvažiuojant p. Gawronskio. Umai kareivija su plikais kardais apspito laukuose begulinčią tū miniją. Kareiviai, neregėdami pas darbininkus ginklų, elgėsi ramiai.

Galų gale pridėta darbininkams po 10 karčių javais ir po 6 rubl. pinigais. Darbo diena paskirta — vasarą nuo 6 ryto iki 8 vakaro (iš to pasisūni: pusė valandos priešpiečioms, 2 valandų pietums ir pusė valandos pavakariams); žiemą gi darbo diena — nuo saulės patekėjimo iki saulės nusileidimo. Nuo Martyno darbininkams nereikės laikyt atnaukinti.

Iš Senapilės, Suv. gub..

Senapilyje pastarąja savaitė labai daug padaryta krutų ir suėmimų. Išstūmus kalėjimas vėl prikimštas politiskais „prasikaltėliais“.

Vienas gimnazistas mėgino užmušti vyresnįjį sargybini

Doroniną; bet užmušti nepavyko. Gimnazistas yra suimtas.

Iš Udrijos, Kalvar. pav. Suv. gub..

9 ir 10 d. liepos, pas dvarininką Narbutą, Premezio dvare, buvo Dzukijos dvarininkų lenkų ir 14 ukininkų lietuvių išgamų susivaziavimas. Dvarininkai, skaniai pavalgydinę ir pagirdę šiuos „Dzukijos ukininkų atstovus“, privertė juos pasirašyti po peticiją, kurią jie pasirašė žo siųsti į valstybės atstovui. Toje peticijoje, tarp kitko, buvo reikalaujama, idant višų Lietuvos dvarų žemė nebūtų nę parduota, nę išdalyta bežemiams ir mažžemiams ukininkams ir idant Suvalkų gubernija būtų prijungta prie autonomiškosios Lenkijos.

Iš Liepojaus.

29 d. liepos, vakare, pro einantį Gospodską gatvę antstolių Ivanovą prabėgo trys nežinomi žmonės. Matydamas antstolis, kad nežinomuosius kaszinkas vejasi, norėjo vieną iš jų sulaukyti, bet nepasisekė, nes tuom tarpu, kaip Ivanovas pagriebė vieną už rankos, antras šovė į jį ir sunkiai sužeidė į krutinę. Sužeistas Ivanov buvo nuvežtas ligonbutin. Policistai pradėjo vyt nežinomus žmones ir vieną užmušė, o du pabėgo.

Iš Mintaujos.

„Novoje Vr.“ telegrafuoja: Garsus Mintaujos pavieta agitatorius Sauer (latvis), kuris organizuodavo užpuolimus ant dvarų, pavarydavo pastorius ir apdėdavo gyven-tojus mokesčiais revoliucijos tikslui, ilgą laiką pasekmingai varė savo darbą ir niekaip policija negalėjo jo sugauti.

Iš Rygos.

Pastaruojų laiku policija gavo žinią, kad Sauer gyvena pas tėvus (namie) ir apsupus namus, stropiai išieškojo visus užkampius, bet kaltininko nerado. Tuomet policija apeklėbė, kad tuojaus namą sudegins. Namą uždegė ir kuomet jau sudegė stogas, iš kamino išlindo visas suodžiais išsitęps Sauer. Policija jį suėmė. Karės teismas pasmerkė jį 8 metams katorgon.

Straiškai eina ramiai; jokių susirėmimų nę su policija, nę su kariūmene nebuvo. Straikuoja teippat ir spauštuvų darbininkai.

Kasdien už miesto atsibūva skaitlingi mitingai. Nors straiškas prasidėjo dėl ekonomiskų reikalavimų, tačiau, galima tikėtis, pavirs į politiską.

„V. Z.“

Atviras laiškas amerikėnams.

Mieli broliai amerikėnai! Laimingi jūs esate, laimė jums, kurie išplaukė už plačių jurių. Pas jus ramybė viešpatuoja. Jūs darbuojatės ir pelnotės, kad paskui vykti atgal į tėvynę ir būti laimingais!... O pas mus gi kas girdėtis? — Vienai vargai, kerštai užpuolimai, ir peštynės; laisvės ir žemės kaip nebuvo, taip ir nėra. Dvaruose ir miesteliuose žmonės pradeda straiikuoti; pradžioj liepos mėn. Šaulių valstiečių sustraikavo 3 dvarų darbininkai. Dvarininko Naršikino darbininkai reikalavo padidino metinės algos, bet dvarponis nesutiko ir pargabeno, privertimui darbininkų prie darbo, dragunus. Dragunams nieko nepadarius, dvaro užveizdas telegrafavo, reikalaujamas kazokų, tačiau nėra žinios, ar jie pribuvo, ar ne.

Gelbėkite, broliai amerikėnai, jūs vargingus brolius ir seseris kovojančius už Lietuvos laisvę! Kad ir jūs pats, sugryžę atgal tėvynėn, būtume vertais naudotis iš laisvės jūsų brolių krauju iškovotos!

Merk.

Selpkite kalinius!

Paskutinėmis dienomis vėl pradėjo pildytis šiek-tiek pratusėj kalėjimai. Vyriausybės skalikai medžioja kiekvieną susipratusį žmogų, šiolei ar tokiu būdu kovojantį dėl žmonių laisvės ir gerovės.

Teip, antai, Panevėžio kalėjime iš 165 politiskų kalinių, birželio mėn. pradžioje buvo belikę apie 10 žmonių. Dabar gi per kelias dienas, dumą paleidus, politikos kalinių skaičius padidėjo iki 30 su viršum, ir kasdien vis naujų atvaro.

Kuone visi suimtieji yra žmonės labai neturtingi. Taigi jiems reikia badas kęsti. Kalėjimo valgis toks: kasdien po du ir pusę svaro ištežusios (dažniausiai supuvusios) neiškepusios duonos; rytą ir vakarą — virintas vanduo, pietums gi viralas, kurio negalima valgyti, nes tat vanduo su keliatu kruopų arba bulvių; čia rasi ne tik tarakonų, bet ir kitokio: du kartu atsitiko varlių ir žvynų.

Teip tatau vargsta mūsų broliai kaliniai, kurie kovėja dėl žmonių laisvės ir gerovės. Jie patys ne tik nustojo laisvės, bet dar badą kenčia.

Taigi kviečiame visus, kuriems nors kiek rupi tų kalinių butis, siųsti „Liet. Uk.“ redakcijon aukas.

Buvusis kalinys.

L. U.

Iš Prusų Lietuvos.

Aplinkinėse Klaipėdos pradžioj piutės siautė smarkios audros, puolė ir ledai, kurie laukuose nemažai nuostolių pridirbo.

3 d. piutės, nuo išlėkusios iš geležinkelio trukio mažinos kibirkšties, užsidegė dvaro Karlsbergio dar nenu-piauti miežiai. Išviso išdegė miežiai ant dviejų margų dirvos.

Iš Vladikaukazo.

Tulas kareivis mums rašo, kad Vladikaukazo aplinkėse gyventojai straiikuoja prieš dvarponius. Piauja dvarponių javus ir pievas. Kareiviai straiikuoja prieš kazokus: „pakol kazokus neišmušime (rašo kareivis), tolei nelaukite gero, broliai, nes nesulauksite!“

Merkuris.

Iš Vabalniko.

11 d. rugpjūčio, atvyko mūsų miestelin antstolis su sargybiniu, ir suėmė vibor-nuosius. Urboną iš Žemaitėlių sodiną, Karobį iš Natiskų, Matulį iš Paliepių, Valtekupą iš Vabalniko, Braziuską iš Tuitų, Petrikoną iš Bakšėnų, — kiti pabėgo. Suėmė už padarytus valstiečių nutarimus, už panaikinimą krasos arklių, už sumažinimą raštininkui algos ir už atsakymą rinkti atstovus į žemės tvarkomąjį komisią.

L. U.

Iš Joniškio.

Serėdoj pavakaryj susirinko septyni jaunikačiai ir nuėjo plukdyti. Gryždami atgal, jie pradėjo dainuoti tautiškas ir revoliucioneriškas dainas: Marselietę, „Jūs trokštate laisvės dėl savo žmonių“ ir kitas. Jaunikaičiai ėjo kruvoj visi kartu. Pamatę tų sargybinių, pasi-ėmę šaudykles, pradėjo tykoti gryžtančių dainininkų. Nespėjo jaunikačiai išėiti iš miško, kaip sargybinių davė kelis šūvis ir rėkdami „stol“, „ruki vverch“, puolė ant jų, apkratė ir nuvedė pas vietinį antstolį. Tasai taip nudžiugo, kad iš džiaugsmo sušuko: „ačiū Dieviui visas revoliucionierių komitetas suimtas.“ Išklaušinęs, šėsis paleido, o vieną, kuris kliečiaus spyrėsi, liepė suimti.

Bet Pr. Rinkus užstojo ir pasakė, kad suimtas nieko neesą kaltas, kam jį suėmė, ir pakurstė kitus draugus neiti, kol nebus palpuosutas suimtas draugas. Antstolis supyk, kaip žvėris suriko: „ar ir tu nori but suimtas!“ ir paliepė ir jį suimti.

Tuodų suimtoju buvo paleisti tik antrytojaus, dešimtą valandą priešpie, — Mat koki galingi dabar ponai antstoliai!

Darb.

„N. Gadyne.“

Iš Panevėžio, Kauno gb..

1 d. rugp., Panevėžio pavieto mēstelyje, Naujamie-sty, pasibaigus bažnyčioje pamaldoms, žmonių minia susirėmė su žemsargiais. Antstoliui paliepus, žemsargiai šovė į žmones. 3 užmušti, 12 sužeistų, iš kurių — 3 mirtiniai.

Valstiečių ekonomiskai straiškai Švojiniekiu, Meistovičiaus ir Karpių dvaruose pasibaigė. Nekuriuos reikalavimus dvarininkai išpildė, nuo kitų valstiečių atsisakė ir sugryžo į darbą.

Nekaltas žmonių kraujas nesiliauja upeliais plaukęs: 30 liepos buvo sušaudyta Naumiesty, Panev. pav., 5 žmonės, o apie 30 sunkiau ar lengviau sužeista. Šandė į žmones sargybinių, paliepus Kraknavos pristovui; žmonės tvirtina, kad sargybinių girti būvė. Kaip parodo surinktosios mūsų draugų žinios, visi kaltė už tų nekaltai pralėtą kraują puola ant tų sargybinių ir pristavo: jie, dazinojė apie tai du draugai Gallaghero atėjo į ligonbutį ir daktarams pasūlė po 5 ketvirtalinius colius odos.

Daktarai pasiūlymą priėmė ir iš pečių pasiūsių išpiovė odą ir ją priskiepė sužeistam Gallagherui. Daktarai užtikrina, kad jis į porą savaičių išeis iš ligonbutio su visu sveiku.

Beprotė paplovė savo vaikus. COLUMBUS GROVE, OH. Gyvenanti netoli Cloverdale farmerienė Kaippen, įgavusi proto sumaišymą, paplovė dvejatą savo vaikų, dukterė su peiliu su visu nuplovė galvas. Padariusi tų nuėjo pas kaimynus ir patį papasakojo, ką su vaikais padarė.

Atbalsiai mūsų „literatų“ „konferencijos“ arba „kongresas“ Skotloj.

18 d. rugpjūčio, š. m., p. K. Kundrotas, visiems žinomas „defalistas“ (nes daugelis jį taip ir vadina), sušaukė pas save į namus ne-kuriuos „garsius“ Skotijos „literatus“, apsvarstyti visuomeniskų reikalus (bet kokius — nežinia). Suvažiavus tokiems branglems svečiams (kurių buvo tik 3), kiekvėly, visupirmiausia teikėsi paklūsius „kongresma-

nus“ gerai „pavalyti“. Todėl skanaus aluio ir gar-džios „viskės“ (whiskey) netruko. Sušauktojas „kongreso“, arba kaip jis vadina „konferencijos“, užmanė, kad būtų išrinktas to „kongreso“ komitetas — viršininkas ir raštininkas. Rinkimas ėjo įsiai išlėto: nę vienas nenorėjo užimt tokias „augštas“ vietas (o bonkos su alumi bei degtine, laiks nuo laiko, viena po kitos tuštinosi), kadangi nežinojo kas bus tardoma. Berenkant komitetą, nekurie užimanė ir giedoti; kitus gi net ir nesveikas miegas pagavo.... Tokiu būdu „kongresas“ arba „konferencija“ tapo užbaigti. Nesulaukiau teip man geidžiamos rezoliucijos, išėjau per duris, palikęs giliam užsimastyme mano draugus.... Ant tos komedijos buvo ir pašalinų, kurie puikiai prisisiūrėjo mūsų garsių „defalistų“ politikai. Šiandien, to garsaus „kongreso“ atbalsiai, kaip girtoj aidas, atsiliepė visoje, lietuvių apgyventoje, apylinkėje. Pasėkmės blogos: viens iš „kongresmanų“ apsirgo, turbut nuo didelio svarstymo visuomeniskų reikalų.... Gėda jums, mieli mūsų „literatai“, kurie daug kalbat arba rašot, o patys savo blogais pasielgimais mėgdžiojat tų, ir tuomi demoralizuojat tamsią miniją žmonių! Laikas sustot ir pamislyt, o paskui sveiku protu duoti pavyzdį, netik žodžių ir raštu, bet daugiausiai darba, už ką jums bus garbė, jūsų pačių neįieškoma, ant visados!

Nekviestas.

Iš AMERIKOS.

Negeri oficierai.

SEATTLE, WASH. Netoli Peahady salų, čianykščiose pakrantėse, užbėgo ant uolų Amerikos kariškas laivas „Boston“ ir likosi drūčiai pagadytas. Panašiai atsitikimų Amerikos laivynų buva net per daug, nors laivo oficierai turi žinoti, kur yra uolos.

Nauja sala.

SAN FRANCISCO, CAL. Oficierai Amerikos kariško laivo „Albatros“ užtikrina, kad tą pačią dieną, kada San Francisco likosi išnaikytas žemės drebėjimų, jie buvo prie iškilimo iš jurių naujos salos. Ta nauja sala yra tarp Aleutų salų; jie jai davė vardą Perry salos.

Draugui duoda savo odą.

BROOKLYN, N. Y. Policistas Gallagher, kaip pravar-dė rōdė airys, kelios savaitės atgal likosi sužeistas. Ligonbuty pasirodė, kad padarytos žaizdos nenori užgyti; daktarai pripažino, jog užgydymui žaizdų neatbutinai reikia svetimos odos. Dazinojė apie tai du draugai Gallaghero atėjo į ligonbutį ir daktarams pasūlė po 5 ketvirtalinius colius odos. Daktarai pasiūlymą priėmė ir iš pečių pasiūsių išpiovė odą ir ją priskiepė sužeistam Gallagherui. Daktarai užtikrina, kad jis į porą savaičių išeis iš ligonbutio su visu sveiku.

Beprotė paplovė savo vaikus.

COLUMBUS GROVE, OH. Gyvenanti netoli Cloverdale farmerienė Kaippen, įgavusi proto sumaišymą, paplovė dvejatą savo vaikų, dukterė su peiliu su visu nuplovė galvas. Padariusi tų nuėjo pas kaimynus ir patį papasakojo, ką su vaikais padarė.

Sugriuvo trioba.

ELYRIA, OH. Trioba naujai statomų dirbtuvių Garford Co. sugriuvo. Prie to apie du tuzina darbininkų likosi sunkiai sužeistų. Daugumas sužeistų yra vengrai, taigi, turbūt slovakai iš Vengrijos.

Sukaktuvės buvusie gaisrė.

BALTIMORE, MD. Baltimore iškilmingai apvaikščiojo atstatymą miesto po buvusiam čia 1904 m. gaisrui. Iškilmės traukėsi per istąjį savaitę. Pereitos serėdos dieną buvo didelė darbininkų paroda, kurioje dalyvavo 30000 darbininkų.

Paskendo laivas.

DETROIT, MICH. St. Clair upėj susisūmė garlaivys „Milwaukee“ su garlaiviu „Nelson Mills“. Paskutinis paskendo. Prie to ir 3 ypatos su garlaiviu prigėrė.

Nelaimės ant geležinkelio.

CHARLESTON, ILL. Ant Mut-ton City Railway, netoli Odd Fellow-Altenheim geležinkelio alkunės susisūmė du trūkiai. Prie to 2 ypatos likosi užmuštos, o 4 sunkiai sužeistos.

Explozijos.

FRESNO, CAL. Vynų dirbtuvėse „California Vine Association“ atsitiko baisi eksplozija, kuri pridirbo nuostolių ant 300000 dol.; prie to ir viena ypata likosi užmušta.

BIRMINGHAM, ALA. Namuose vieno kalnakasio, nuo ugnies įkaitės parakas explodavo. Explozijos likosi užmuštas kalnakasys Bell ir jo pati; sužeista dvejatas vaikų ir du kalnakasių, broliu Bolpemble.

Gaisrai.

LOS ANGELES, CAL. Sudegė čia stacija Santa Fe geležinkelio ir prie stacijos esanti hotelis. Pražuvo ugnyje vienas vyriškis ir viena moteris; sunkiai apdegusių yra daug žmonių, kuriuos išvažiojo po ligonbučius.

IŠ DARBO LAUKO.

NEW CASTLE, PA. Čianykščiose blėtos dirbtuvėse dirba prie visų 30 pečių. Darbai eina čia gerai ir yra viltis, kad taip bus per ilgęnį laiką.

WESTVILLE, ILL. Darbai eina čia negeriausiai. Daug yra darbininkų be darbo.

SAN FRANCISCO, CAL. Tarnaujanti ant gatvių karių nutarė užbaigti straiką ir grįžti prie darbo. Išrišimą nesutikimų nutarė pavesti abiejų pusių išrinktą santatikos sudui. Kadangi ant to sutinka ir karių kompanija, tai straiką galima laikyti už pabaigtą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš E. St. Louis, Ill.

Jau mūsų miesto lietuviai pradeda grįžti atgal. Dar kol aš gyvenau šiame mieste, tai kiek įstengiau, varginausi, kad suvaryti lietuvių protus į tautiską susipratimą. Galiausiai darbavosi kun. Šlāmas, iš dalies ir J. A. Brazys, bet ir tiems išvažiavus, viskas nutilo. Visi mūsų užnamai ir reikalai liekasi užmiršti, lietuviai grįžta atgal. Gaila nepasekmingo darbo.

Lietuviai Romos-katalikai kunigo neturi, ir airys kunigas atlieka dievmaldystę. Su šilubais žmonės kreipiasi daugiausiai pas vietinį lenkų kunigą. Nežinia, kada lie-

tuvišką kunigą gaus, nes buvo vienas atvažiavęs, (negalėjau iširti jo vardo), bet tuojaus prasišalino, pamatęs visą rėdą šioj parapijoj.

Neperseniai atsituvo parapijinis susirinkimas, ant kunigo parapijonai išmetinėjo S. Jociui jo nelemtą parapiškojimą „Keleivyje“ gero lietuvių kunigo, nes ten tik vietinių lietuvių apšmeižos patilpo. Žinoma, jie išsirinko parapijinį Komitetą, kad rėdytų visus parapijos reikalus ir įieškotų kunigo. Tik nežinia, ar kunigą gaus, jų komitetai netaps išvytais, nes kaip paprastai, katalikiškoje bažnyčioje dvasiškoji vyriausybė atmeta visus parapijos komitetus ir konstitucijas, nes jie nenori paduoti parapijos turtą po kunigo globa.

Kelios savaitės atgal buvo miesto majoras S. Cook uždaręs visas karčiamas, bet dabar, girdėt, buk tas uždraudimas bus atšauktas. Karčiamininkai džiaugiasi, nes geresnės vaisbės, kaip nedėdieniais, jie niekad neturi.

Kelios dienos atgal prapuolė vienas karčiamininkas iš E. St. Louis, Ill., yra tai M. Trumpaitis, laikęs karčiamą iš drangės su M. Razoku. Pirmiau visi mislijo, kad jį kas turėjo užmušti, galiausiai pasirodė, kad jis, pinigų sugriežęs, išdumė. M. Trumpaičio pati dabar pajieško savo vyro dalies nuo M. Razoko, kuris, žinoma, nenori atiduoti, kol jam skriauda nebus atlyginta. Todėl-žada provotis. Nežinia, kaip ta jų prova išeis.

Darbai čia eina gerai, iš kitur atvažiavusiam nėra vargo, tik eik ir dirbk. Ir rodosi, kad ir ant toliaus su darba nebus sunkenybių.

R.

Iš Los Angeles, Cal.

Lietuviai Los Angeles užsimanę padėti revoliucionieriams Lietuvoje ir, susirinkę 5tą rugpjūčio, nutarė daryti piknyką. Susirinkime dalyvavo beveik visi čianaitiniai lietuviai. Kad pradžią padaryti, sudėjomė \$32.00 kaštams piknyko: A. Gutauskas, A. Moskunas, P. Kraučunas, M. Grigalinnas, R. Alianskas, J. Vadapalas, J. Juzenas, A. Vosylus, J. Deivis, A. Lalis, B. Labunskis, P. Degutis, P. Šidlauskas, M. Zuklevyčius, K. Vičas, V. Ambraziejus, A. Roznes, T. Pragubickis, M. Povylauskiutė, D. Dumša, J. Labunskas, A. Žiugžda. P. M. K., V. Degutis, K. Buras-kas, D. Valkunas, J. Dumša, J. Wallos, K. Čeparis, M. Alianskas, S. Kairis, F. Linkauskas, visi po 1 doliarį. Išrinkome komitetą, vedimui tvarkos šiuos vyrus: Gutauską, Žiugždą, Vosylų, Šidlauską, Grigalinną, Linkauską, Moskuną, Deivį, Kairį, Juzeną, Labunską, Ambraziejų ir Čeparį, ir jie atliko savo darbą labai gerai. Piknykas atsituvo 19 d. rugpjūčio ir gerai pasisekė, nors daržas buvo toli nuo miesto ir apelniaukusi diena. Tikietų pardavinėtojai nepatingėjo parduoti tikietus ir svetintaučiams, ypač lenkams, o tie ir visi abelnai neskupėjo praleisti kiek revoliucijai. Turėjome alaus, užkandžių ir „ice cream“. Pelno piknykas atnešė \$89.00; pridėdant tuos, kas buvo sudėta iš pradžią (buvo iš syčio nutarta tų pinigų negražyti), iš viso pasidarė \$121.90, kuriuos pasiūnčiame, atli-traukus kaštus, perdavimui Liet. Soc. Dem. Partijai. Net smagu žiūrėti, kaip viel su-

pranta reikalingumą šelpi revoliuciją!

Lietuviai kitų apygardų ko miegate? Kelkitės, darykite piknykus, balius, teatrą ir tt. revoliucijos nandai, matysite, kaip palengvysite kovą už liuosybę ir lygybę. Mums nepriguli būti užpakalyje žydų, kurie neturi nė savo žemės, o tukstancius siunčia. Mums sarmata pšileisti, turint savo tėvynę, kurią gynę musy bočiai per daugelį metų. Jeigu norime grįžti, kaip daugumas žadame, tai elgimės truputį geriau negu elgėmės iki šiol. Revoliucionieriai nesnaudžia ir reikalauja ginklų, kad padaryti liuosą Lietuvą.

Lai gyvuoją revoliucija Lietuvoje!

Vardan Los Angeles lietuvių

P. M. Kaitis, ir A. Gutauskas.

Iš Sharon, Pa.

Čia yra armotų dirbtuvės. Darbas gana geras, bet reikia mokėti šokių tokį amatą. Yra čia ir kitokių darbų. Ir iš kitur pribuvę darbininkai gali darbą gaut. Už 10 darbo valandų moka po \$1.80, 2.00 ir 3.00. Darbas čia lengvas, tik nėra gero gyvenimo.

Lietuvių yra čia 6 šeimos ir 15 pavienių, bet iš jų vieni nėra iš anglijonų kalbų, kiti lenkų. Tie iš lietuvių teslos iškepti anglijonai ir lenkberniai nenori lietuviškai šnekėti, bet tie netikri anglijonai gerai angliškai, o lenkberniai lenkiškai nemoka. Jie ne skaito nė jokių lietuviškų raštų, eina į angliškų kluubus ir griebia anglišką laikraščius. Tautiskais darbais neužiima, tokiems jiems nerūpi, laiką praleidžia ant visokių niekų.

Sharonietis.

Iš Paterson, N. J.

Linkama darosi ant širdies, radus laikraščiuose žinias rodančias, jog ir Amerikoje gyvenanti lietuviai prijauna broliams kovojantiems už visą tėvynės Lietuvos laisvę. Ir mes nepanorėjome pasilikti užpakalyje kitų miestų lietuvių, bet prie progos stengiamės sumesti po kiek centų gelbėjimui tėvynės.

22 d. liepos buvo čia vestuvės vieno lietuvių. Besnekan susirinkusiems svečiams, Meiškinis paaiškino kelias žodžias apie revoliuciją musų tėvynėje ir užmanė paaukauti, kiek kas išgali, susilpimui brolių kovojančių su caro tarnų rujoms. E. Kinderas su skrybėle perėjo susirinkusius, kurie sudėjo \$4.80. Pinigus tuos siunčiam „Lietuvos“ redakcijon. Paskiriame juos L. S. D. P. Šalyn carberniai ir priešgynos. Lai gyvuoją laisva Lietuva su seimu Vilniuje.

Ten Buves.

Iš Pittsburg, Pa.

Supratimas pittsburgiečių lietuvių kyla. Metai atgal kėlė šventadienį pats bandžiau rinkti aukas broliams vargstantiems Lietuvoje, tai kaip kur vos į sprandą negavau užtai, kad pamirėjau apie musy brolius kraują liejančius už laisvę musy visų tėvynės; dabar jau ir pas mus kitaip: dabar jau tik ant paminėjimo revoliucijos čianykščiai lietuviai deda aukas susilpimui revoliucionierijai, kovojančių už labą brolių vargstančių po šiaurės meškinio letena.

19 d. rugpjūčio D. L. K. Gėdimino Dr-tės likosi parengtas susirinkimas su prakalboms. Kaip girdečiau, surinkta 60 dol. susilpimui revoliucionierijai Lietuvoje.

22 d. rugpjūčio buvo ve-

stuvės J. M. Mockeliuno su Zofija Mamskute. Seniau retai budavo vestuvės be muštynių, dabar ne tik jos atsisbuvo gražiai, bet svečiai atsiminė ir apie musy tėvynę. Likosi užmanyta pakolektuoti susilpimui kovojančių už visų tėvynės labą. Davė, kiek galėjo; gaila vien, kad tas užmanyta buvo per vėlai, kada daugumas svečių išvaikščiojo. Kolektavo Jonas Urlakis. Kur siūsti aukas, apie tai spręsti pavesta jaunavedžiui, kuris paveda aukas siūsti „Lietuvos“ redakcijon ir padalyti jas veikloms partijoms. Surinkta \$6.70. Ant persiuntimo atsisaukia 15c; siunčia \$6.55 (aukatojų vardai kitoj vietoj. Rd.).

Darbai eina čia gerai tik darbai sunkūs. Boseliai įšiek darbininkų net po namus, ypač į malūnus. Ne vienas šviežiai atkakęs, matydamas, kaip darbdaviai jį varžosi, skubinais rašyti į Lietuvą išgirdamas šią šalį, bet ant rytojaus jau keikia tą laisvės šalį ir gali si Lietuvoj paliktos juodos duonos.

Pittsburgo vargdienis.

Iš Grand Rapids, Mich.

Poras sanvaidų atgal, šiame mieste užsidėjo kuopa L. S. P. A., iš syk prisirašė 19 draugų. Vietinis klebonas, Vincas Matulaitis, išgirdęs tą naujieną, pradėjo labai nerimaut. 26 d. rugpjūčio, atėjęs bažnyčion, pasakė pamokslą apie piktus žvėris, gyvates, žalčius, tigrus ir tt. ir ant galo savo parapijonus išvadino šėtonais ir šėtonų vaikais, ypač prigulinius prie socialistų. Toks klebono pamokslas labai sujudino klausytojus, moteris, vyrus, ir visi pradėjo dairytiesi, apžiūrinėti vieni kitus, ar ne užtėmęs kurį pavirtusį šėtoną ar gyvatę, bet kad to nematė, pradėjo juoktis ir kalbėtis tarp savęs, buk kunigas nežingsnį ką kalbės bažnyčioj. Išgirdęs apie tai klebonas, da labiau užpyko ir sušuko: „Nesijuokit, šėtonai; 2 dieną rugsejo bus čia vokiečiai kun. Schrembs ir plančiau paaiškis apie tai.“

Ant minėto nedėdienio pribuvo kun. Schrembs ir angliškai kalbėjo apie socialistus. Kun. S., išdalies pagyrė socialistus, sakė: „socialistų partija turi labai gerus įstatus. Ji labai gerai daro vargšams. Ji, socialistų partija, nori ištraukti vargšus iš dabartinių vargų. Tas labai gerai. Tik tas — girdi, labai negerai, kad socialistų vadovais esą ne kunigai ir nekatalikai. O kas tam kaltas? Tegul visi katalikiški darbininkai supranta ir rašosi prie socialistų, tada ir jie galės but vadovais. Juk ir kun. Schrembs, jeigu atjaustų darbininkų vargus ir išnaudojimą, galėtų but darbininkų socialistų vadovu, tik reikia noro.“

Po kun. Schrembs, kalbėjo kun. V. Matulaitis, paprastai kaip visada, apie keturkojus žvėris iš šėtonus, jis ir darbininkus prie to prilgino.

R. Gaubas.

Iš Minersvilles, Pa.

4 d. rugsejo čia atsisbuvo susirinkimas su prakalboms. Kalbėtojai buvo: draugas Žagaras, atstovas L. S. D. P. ir draugas F. Živatkauskas iš Scrantono, Pa. Pirmas kalbėjo dr. Žagaras, kuris aiškiai darodė, iš ko kilo revoliucija ir kaip ji eina iki šio laiko. Kalba, matoma, visiems patiko, nes tą klausytojai išreiškė plojimu delnų. Antras kalbėjo draugas Živatkauskas. Savo ilgoj kalboj išrodė

varginę darbininkų padėją Rusioj ir Lietuvoj. Teipgi kalbėjo apie Amerikos darbininkų padėją, suklybės kapitalistų, kurie apie darbininkus mažiau rūpinasi negu apie savo mulus. Iš tikro teip yra, nes už mulą reikia užmokėti \$300 iki \$900, o darbininkai ateina patį ir teip daug, kad visų nę patalpinti negali prie darbo. Klausytojai užganėdinimui išreiškė plojimą delnų. Klausytojų susirinko per 200. Visi ramei užsilaikė laike prakalbų, išskiriant vieną ar du, kurie turėjo but girti, bet nieko blogo negalėjo padaryti, nes buvo sudrausti. Prakalbos tęsėsi nuo 7 iki 11 val. Du draugu perėjo per salę ir surinko 36 dol. musy broliams kovojantiems už laisvę. Įžangos tikietų parduota už 26 dol., bet iš tų reikės apmokėti išlaidos surengimo prakalbų, kaip tai: už salę, atspaudinim, už žengos tikietų ir kalbėtojų už atvažiavimo tikietus.

Visi likusieji pinigai taps pasigūsti L. S. D. P.

Pabaigoj kalbos drg. Živatkauskas išrodė mieriūs ir kalbino kiekvieną prisirašyti prie socialistų partijos. Žodžiai kalbėtojo nenuėjo ant niekų, nes po prakalbų suiverė kuopelę Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje iš 12 ar 13 sąnarių, tarpe to skaitliaus yra kelios moteris, kas rodo, jog Minersvilles moteris supratime stovi ne žemiau už vyrus. Garbė Minersvilles moterims! Pirma susirinkimą nutarta laikyti 9 rugsejo, 1906 m.

Vardu visų susirinkimo klausytojų, istariu širdingą ačiū draugams kalbėtojams Žagarui ir Živatkauskui.

J. M. Jasulevičius.

Iš Scrantono, Pa.

Rugpjūčio 24 d. tapo parengtas 30 kuopos Susivienijimo Lietuvių Amerikos viešas susirinkimas su prakalboms, deklamacijoms ir muzika; ant užbaigos buvo traukimas sidabrinio laikrodėlio ir aukšnio žiedo, paliktų tautiškiems reikalams velionio Juozo Zilinsko, 30 kuopos sąnario.

M. Valentanavičia atidarė susirinkimą, trumpai paaiškino tikslą susirinkimo ir ragino rašytiesi visus prie kuopos.

Keistutis Šliupas paskambino ant pijano porą muzikališkų kompozicijų.

P. Pasiackas savo ilgoj kalboj aiškino, kad lietuviai mažai žengia prie progreso, prie augstėnių idėjų, bet užtai ne kunigai ir nekatalikai. O kas tam kaltas? Tegul visi katalikiški darbininkai supranta ir rašosi prie socialistų, tada ir jie galės but vadovais. Juk ir kun. Schrembs, jeigu atjaustų darbininkų vargus ir išnaudojimą, galėtų but darbininkų socialistų vadovu, tik reikia noro.

Po kun. Schrembs, kalbėjo kun. V. Matulaitis, paprastai kaip visada, apie keturkojus žvėris iš šėtonus, jis ir darbininkus prie to prilgino.

R. Gaubas.

Iš Minersvilles, Pa.

4 d. rugsejo čia atsisbuvo susirinkimas su prakalboms. Kalbėtojai buvo: draugas Žagaras, atstovas L. S. D. P. ir draugas F. Živatkauskas iš Scrantono, Pa. Pirmas kalbėjo dr. Žagaras, kuris aiškiai darodė, iš ko kilo revoliucija ir kaip ji eina iki šio laiko. Kalba, matoma, visiems patiko, nes tą klausytojai išreiškė plojimu delnų. Antras kalbėjo draugas Živatkauskas. Savo ilgoj kalboj išrodė

Po Dr. Šliupės kalbą tapo padaryta kolekta. Sumetė \$5.17, kuriuos susirinkimas paskyrė reikalams revoliucijos.

F. Živatkauskas „nurodė dabartinį partijos stovį, ir kaip vietinis prabastis, pasistatęs policijai prie durų, renka iš parapijonų pinigų, o pasipriešinusius moka policijai varo nuo bažnyčios šalin, ne pasiskubinusiems ir policiono palka buna panaudota. Aiškino teipgi darbininkų padėją, nurodinėjo, kaip šiandien nežmoniskai išnaudojami darbininkai visokio menciaus kapitalistų. Priminė, jog darbininkų išsivalnijimas iš po kapitalistų jungo priguli nuo patį darbininkų apšvietimo ir susidraugavimo, atsiekimui to ragino kalbėtojas skaityti laikraščius ir protą tobulinti knygas.

Po kalbą Živatkauskas, atsisbuvo lioterija. Laimėjo šie numeriai: laikrodėlis 2382, žiedas 8557.

Kurie turit augščiaus miltus numerius, teikėstis prisiegti su savo tikru adresu, ant šio adreso: M. Valentinavičia, cor. N. Main av. & W. Marbet st., Scranton, Pa., o tuoj apturėsit savo laimėjimus.

Nors vakaras gana buvo gražus ir oras atšakantis, bet žmonių susirinko nedaugiau, matomai Scrantono lietuviams mažai rūpi visuomeniški susirinkimai, bet pas skvairus, ne nadvaita kaip skaitlingai renkasi, nuo 7 valandos vakaro žmonės kaip į Kalvariją traukia, viena kompanija žemini, kita augstini trepa ir teip traukiasi procesija iki 10 valandų kožną vakarą.

Turbūt dėlto lietuviai čia teip mėgsta provotiesi, kad čia turi gerą žydišką advokatą. Mat čia yra žydėlis, prie jokių užsiėmimo netinkantis, bet kaip priezodis sako: kiekvienas yra meisteriu savo laimės, taigi ir šitas žydėlis, neturėdamas laimės kitokiuose darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Istikro sarmata broliai, kad mes duodamės išnaudoti savę jeib žydpalaikiui. Liaukitoli nužengia girtuoklystėje ir veisime karčiamų ir statyme bažnyčių niekam nesiduoda pralenkti, tik ant nelaimės, tos už lietuvių pinigų statytos bažnyčios pateko airiams vyskupams, kurie nekartą su policija varo laukan bažnyčių statytojus arba verčia po policijos palka siūsti maldas antvertojui. Kalbėtojas nurodė, jog šios dvi institucijos labiausiai sudemoralizavo ir nupuldė lietuvių protiškalį ir medegiskalį.

Agota Grybiutė deklamuvo porą gana svarbių eilių kaip va: Aimanavimas motinos ir kareivis tarp negyvų.

Dr. J. Šliupas, kalbėjo be maž valadų laiko, gana plačiai nurodėms namus reikalus, įspatingai dabartinį padėją Lietuvos po valdžia Rusijos. Aiškino įvairias tarpe lietuvių partijas ir jų besidarbavimą, atseikai valnybės ir autonomijos Lietuvos. Kalbėtojas meldė susirinkusių nešt ne vien moraliską, bet ir pinigiską pagalbą kovojantiems už Lietuvos laisvę.

Mes ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

L. S. D. P. atstovas, A. Žagaras.

Senas klausimas.

Prasidėjus Rusioj revoliucijos judejimui, beveik nuo karės laiko su Japonija ir atsitikus nelauktoms pasekmėms karėj, Rusijos randas pradėjo sargiau daboti mokslą, ne dvasia liuosybės pirmiausiai tarp besimokinančios jaunomenės prašvito — nors ji buvo suvaržyta žandarų ir šnipų. Nepaisydami ant pavojaus, tie jauni kailiai lavinosi slapta ir augo į milžinus, užuodami audrą, rengėsi į kovą su žmonių skriaudėjais. Atėjus pragai, visas savo spēkas kaip intelektualiskas, teip ir medegiskas paaukavo kovai už liuosybę, norėdami išliuosuoti ne tik patį savę nuo gausios šnipų ir trukdytojų, bet ir visą Rusiją, neakiriant tautų ir tikėjimų. Nesakau, kad tik mokslą buvo prispausti, tą patį kentėjo ir kiekvienas Rusijos gyventojas, bet be mokslo ne matė savo priesų, nemokėjo susiorganizuoti ir be vadovų negalėjo stoti ant karės lauko; tuom tarpu, tarpe mokslą, viųėjo darbas ir dangelis iš jų kentėjo kalėjimuose už laisvę, nes tik nuo jų laukė žmonija gaivinančio žodžio, — žodžio teisybės ir šviesos. Kas šiandien dedasi, apie tai nėra reikalo daug kalbėti, nes visi apie tai žinom, aš noriu atkreipti atidą visuomenės ant vieno iš svarbiausių klausimų. Jums gerai žinoma, kad Rusijos randas buvo uždaras duris akademijų, universitetų, gimnazijų, institutų ir tt. norėdamas susipratusius mokslą išlaikyti, per tai privertė trokštančią mokslą jaunomenę įeiti už sieniuose prieglaudas. Tas pasiekė ir lietuvišką jaunomenę. Ypač tie, kuriems mokslas baigėsi, turėjo skirtis su mokslu, skirtis su teip brangių daiktų ir keliautį į kaimus. Bet ar gyveno jie ir čia ramiai? Ne. Ir čia jiems nedavė pasilsio juodas dvigalis kraugerys su gausia savo tarnų. Pulkas gaudė juos ir kimšo į kalėjimus, neklausdami ar kaltas, ar ne! Nebuvo jiems vietos kur pasisidėti. Reikėjo bėgti į užrubežį. Bet ką jie užrubežiuose rado? Juos pirmiausiai prispaudė vargas! Fiziškai silpli, nepratę prie sunkaus darbo, turėjo džiuti, plaukyti varguose be vilties atsiekimo mokslo, ir tuom atlikti savo užduotį.

Daug tos jaunomenės atviko į Ameriką ir čia skursto ir džiusta, nerasdami išiegos, per ką ne tik jų ateitį, bet ir ateitis tautos vis didesniu ir tamsesniu ruku apsitraukia. Jeigu mes apie juos nepasirūpinsime, tai didelis nuostimtis musų geresnės jaunomenės, turės skirtis su svietu ir tik šalta žemė juos priglaus. Kokią iš to naudą turės musų lietuviška visuomenė? Ar galima ko laukti nuo šaltų lavonų ir džiuvos svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba „jis“ musų akis, bet užtemdo musų dvasią teip kad nebeįsivaizduojame kaip caras, — tas menkutis žmogelis, drebantį už savo gyvastį ir galybę, — baigia naikint liuodės vadovus ir ryja lavonus musų draugų kaip patrakęs liutas. Gorkis pavadino mus neocivilizuotais žmonėmis, gyvuliais!... Gėda mums! Dvidešimtas amžius yra amžium pirmyn žengimo, tuometarū mes padėdam žiauriam despotizmui sulaukyti plėtojimąsi civilizacijos ir progreso. Kiekvienas sąžiningas pilietis, kuris pripažįsta savo atsakomybę prieš laisvę, tame revoliucijos laike, — kada mėnesiai, dienos skaitosi už metus, — turi palaikyti kovojantį proletariją, jeigu ne aktyviu kovojančiu, tai nors ma-terijališkai palaikimu tos kovos, arba stotį eiles raudonojo kryžiaus revoliucionierių armijoje. Jeigu mes patį negalim to „geltonojo velnio“ perkeisti į kardą, tai pasiūskim „jį“ Europon tikriems kovotojams už laisvę, — revoliucionieriams, — jie perdirbs jį į kanules, šautuvus ir kulkas; jie sunaudos jį dideliu išliuosavimu reikalui. Čia jis, tas „geltonas velnias“ mus kankina, o ten jis padės žmonėms retėžius nupiauti nuo jų sąnarių. Jie, kovotojai už laisvę Rusioje ir Lietuvoj, išpldys savo priderystės darbą. Jie atsieks savo mieri, nors ir nepadėtumėm; bet kas gi iš mūsų, draugai ir draugės, tokioje valandoje tylėtų! Jie žamsiose nakties valandose pakelia proletariją papartį; prasimuša per eiles kardų skersai sukryžjavotų, viską apleidžia, kad tik greičiaus įgyti laisvę ir žmonišką tvarką. Jie baissios kanciosse linksmi guldo galvas su vilnia, kad jų kraujas nuplauas svieto piktybės, padarys žmone darbuose, atrado ją tarpe lietuvių. Jau suviršum meitai, kaip nieko neveikdams, žydpalaikis sėdi per dienas ant skvairo ofiso slenkščio ir laukia lietuvių pareinant iš darbo; tasyk žydeitui prasiideda krist mauna iš lietuvių kišenų, dabar jis namus pradėjo pirkinėti, tai matyt kaip lietuvių dolliariai padarė žydpalaikį gana laimingą. Tas aiškiai rodo, kad provos tarpe lietuvių nesimazina, bet didinasi.

Meš ramiai sėdim, sudėję rankas, laukdami geresnės ateities. Mes pasidavėm „Geltonejam velniui“ — aukšni! Žiba

kožnas rastų, jog draugas sergantis nuvažiuoja į tą vietą, kurioje yra ir draugystė, priglunti prie Sus. Liet. Am., gal ten priglūst persikeldamas su paliudijimu kitos draugystės, o draugai tuomet prižiūrės ligoje ir žinos visi, jog sergantis draugas ne apgaudinėja, kad jis tikrai serga, tai bus legva mokėti ir pašelpa.

Mūsų draugystė S. S. Petro ir Povilo Westville, III, ir dabar priima draugą be įsirašymo mokesčio, jeigu atvažiuoja iš kitur, ir atsineša paliudijimą, jog priglūst draugystę priglūstinčią prie Susiv. Liet. Am. ir yra užsimekęs pilnai visas mėnesines mokesčiai ir draugystę ir į Susiv. Liet. Am. Mums redosi, kad nemažą naudą atneštų susirūšimas draugystės ir priglūstimas prie Susiv. Liet. Am. Taisyklė kožnas draugas persikelti iš vienos draugystės į kitą, o draugystės apsisaugoti argavysčių, apskaitai, stiprėtų žymiai Susivienijimas Liet. Am. iš kurio kiekvienas lietuvis prie jo priglūstis turi didelę naudą, nes numirus sąnariui, jis uždengia visus kaštus palaidojimo ir dar atlieka kartais koks doliaris moterei arba vaikams vėlionio (jei buvo vedęs), arba palaidojusiam kuną visados Susiv. Liet. Am. iš kurio kiekvienas lietuvis prie jo priglūstis turi didelę naudą, nes numirus sąnariui, jis uždengia visus kaštus palaidojimo ir dar atlieka kartais koks doliaris moterei arba vaikams vėlionio (jei buvo vedęs), arba palaidojusiam kuną visados Susiv. Liet. Am.

Kada bus įsteigtas tautiškas namas arba kolonija, tuomet siratos seneliai ir senelės ir negalinti dirbti Susivienijimo Liet. Am. sąnariai turės ten ir malonią prieglaudą, kur galės išlėsti iki paskutinės valandai gyvenimo ant šios pasaulės.

Reikia tik, kad kiekvienas draugas, suprantantis naudą Susiv. Liet. Am. pasidarytų tarpe sąnarių priglūstinčių ir draugystės, aiškintų, išrodintų naudą susirūšimo draugystės ir priglūstinčią prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj.

Komitetas draugystės
F. Miskevicius,
F. Bendorius,
J. Uždavinis.

„Kovokime už laisvę ir žemę!“

LIETUVOS LAISVYBĖS SĄJUNGOS LAIKINĖ PROGRAMA.

T. V. S. turi tikslą išgauti žemės darbo žmonėms laisvę ir žemę. Taigi L. V. S. stato sau už tikslą:

I POLITIKINIS LIETUVOS SŪRĖDYMAS.

1) Lietuva autonomiška su seimu Vilniuje išrinktu proporcingais laisvės pilnaneigij (20 m.) ir pilnateisij gyventojų, visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu be skirtumų lyties, tautos ir tikėjimo.

2) Visi valstiečiai valdininkai renkami pačių valstiečių gyventojų teisingu balsavimu.

3) Prie valstiečių turi priglūsti su lygiomis tiesomis visi jo gyventojai.

a) Valstiečiai savo viduriniuose dalykuose elgiasi savarankiškai tik prisitaikindamas prie abiejų šalies įstatymų.

b) Valstiečiai pats prižiūri ir valdo visuomenės turtus, esančius jo valstijoje; mokyklų ir parapijų dalykus, nedamas prieš pamatinius autonomiškos Lietuvos įstatymus.

*) Suprask taip: įstatausdinkime sau apskritį, kuriame yra ponų 100 ir visokių vargulių 1000, tai yra vargulių 10 kartų daugiau; proporcingai rinkimas reikalauja, kad seime ir vargulių atstovų būtų 10 kart daugiau negu ponų atstovų. Iki šiol daroma atbulai.

II LAISVĖS.

Lietuvos gyventojai privalo turėti pilną:

1) Susirinkimų laisvę, idant visados žmonės galėtų rinktis, kur nori, kada nori, kožiam nors skaitliu, be keno nors leidimo, nūklaušimo, pranešimo.

2) Žodžio ir spaudos laisvę, idant visi žmonės visados galėtų rašyti ir sakyti visą teisybę apie ką tik jie nori, nes kuomet bus žodžio ir spaudos laisvė, lengviau bus vargdiešiams kovoti su savo prispauddėjais.

3) Sąjungos laisvę, idant visi žmonės turėtų tiesą jungties ir kokias nori sąjungas, draugijas, organizacijas ir tt., kad tik jos neturėtų nedoro tikalo.

4) Tikėjimo laisvę, idant jokio išpažinimo žmonės nebūtų persekiojami už savo tikėjimą ir valia būtų jiems statyti savo bažnyčias, pildyti savo išpažinimo pareigas ir tt.

5) Streikų laisvę, idant visados darbo žmonės, kokį ir kur tik jie nedirbtų darbą, turėtų tiesą daryti streikus.

6) Kiekvienas turi tiesą gyventi ten, kur jis nori, pašportai turi būti panaikinti.

III ŽMOGAUS TIESOS.

1) Ypatos ir namų nepaliečiamybė, idant joks valdininkas neturėtų tiesos įeiti į keno nors namą ir daryt ten kratą, tirinėjimą. Tą gali padaryti tik teisėjui paliepus. Nieks neturi tiesos žmogų mušti, kolioti, nors tai būtų ir didžiausias prasiškaltelis.

2) Kiekvienas gali būti nušautas tik teismu nusprendus. Jokie valdininkai netur tiesos žmogaus bausti.

3) Prieš teismą turi būti visi lygūs, be jokio skirtumo.

4) Teismai turi būti neapmokami.

IV MOKSLAS.

1) Pradėdamasis mokslas visiems priverstinis ir velutis.

2) Tolimesnis mokslas beturčiams ir mažaturčiams turi būti veltus už valstijos pinigų.

3) Tiesą kiekvienam visur steigti visokias mokyklas be keno nors užklauso.

4) Išguldomoji kalba turi būti proporcingai kiekvienai tautai Lietuvoje gyvenančiai.

V ŽEMĖ.

1) Bežemių ir mažžemių aprūpinimui žemė turi būti padalinta nuo valdžios, caro giminių, majoratų, bažnyčių visų išpažinimų ir kitų didesniųjų savininkų žemės.

2) Po kiek žemės tuotarpu turi pasilikti pas didesniuosius žemės valdytojus, kaip žemę valdyti, t. y. po kiek jos kiekvienas gali turėti, ar turi ji žmonėms pereiti į savastį, ar į nuomą (arendą) ar su išmokėjimu, ar be išmokėjimu — susitaria pačios darbo žmonių kuopos.

3) Turi būti įsteigtas „žemės fondas“.

4) Miškai turi priglūsti visai šaliai ir pirmūčiai turėti but skiriami aprūpinimui vietinių darbo žmonių reikalingumui.

5) Miškus prižiūri šalies valdininkai kartu su atstovais vietinio valstiečių.

6) Miškai negali būti naikinami.

7) Vandens ir kiti žemės turtai turi priglūsti ne atskiriems valdytojams, bet darbo žmonių kuopoms, srytiems ir visai šaliai.

*) Atimta žemė neišdalinta bežemiams ir mažžemiams, priglūst autonomiškos Lietuvos valdžiai, kitaip sakant, iš tos žemės susidaro „žemės fondas“.

VI DARBININKŲ REIKALAI.

1) Dirbtuvėse darbininkai neprivalo dirbti daugiau 8 valandų ant dienos.

2) Turi būti paskirta minimum darbininkų algos (mažiausia alga, mažiau kurios nevalia mokėti).

3) Apdrausti darbininkus ant senatvės arba ligų viešpatystės išde.

4) Turi būti kuoplačiausiai pritaikomas darbininkų buvimo pagerinimas per rupestį įstaigų pačių darbininkų renkamų.

VII MOKESČIAI.

Labai žmonės spaudžia neteisingai uždėti suokus netiesūs mokesčiai ant geležies, gazo, cukraus, degtukų ir kitų reikalingiausių daiktų — pertai:

1) Visi netiesūs mokesčiai turi būti panaikinti.

2) Mokesčius turi mokėti tik turtingieji;

3) Mokesčiai turi būti tik nuo pelno ir pažangamieji (progresyviški) t. y. kas daugiau turi turto arba pelno, — juo daugiau jis už jį turi mokėti.

4) Turi būti paskirtas minimum pelno (mažiausias pelnas) nuo kurio mokesčiai nebimsimti.

VIII KARIUMENĖ.

Nuolatinė kariumenė turi būti panaikinta. Vietoj jos, krašto apgimimui, turi būti įvesta žmonių milicija.

IX KAI DARBO ŽMONĖS TURI IŠKOVOTI SAU LAISVĘ IR ŽEMĘ (TAKTIKA).

Niekas kitas, ne caras, ne valdininkai, ne kunigai, ne ponai laisvės ir žemės darbo žmonėms neduos, bet tik patys darbo žmonės per kovą tą sau išgaus.

Kol bus dabartinė valdžia, darbo žmonės negaus nė laisvės, nė žemės. Todėl pirmiausiai reikalinga sugriauti dabartinę valdžią ir paimti visa valdžia darbo žmonėms į savo rankas. Todėl reikalinga:

1) Darbo žmonėms šviesties, vienyties į kuopas, drangijas ir į L. V. S.

2) Darbo žmonių prispauddėjai be kraujo praliejimo neduos darbo žmonėms tiesų, kurios jiems pagal tiesą turi priglūsti, todėl reikalinga darbo žmonėms ginkluotis ir mokyti su ginklais apsieiti.

3) Dabartinę valdžią remiami ant kariumenės. Todėl, norint greičiau sugriauti valdžią — reikia patraukti į žmonių pusę kariumenę, idant ji gintų darbo žmonių reikalus.

4) Idant greičiau išgauti žemę ir pagerinti darbo žmonių buvį, reikalinga per streikus reikalauti pakelt algų ir pagerinti visą buvimą žemės darbo žmonėms.

L. V. S. laikinai įstatymai sustatyti Vilniuje per L. V. S. atnaujintųjų susivaziavimą liepos 23—24 dieną 1906 m. Įkunijimui gyvenimui L. V. S. tapo išrinktas L. V. S. Centralinis Komitetas.

IŠ VISUR.

Į Kubos revoliucionieriai reikalauja pasitraukimo nuo vietos respublikos prezidento ir jo vietininko. Kitaip jie žada traukti namine karę, nors į tokią kurį išsikstų Susivienytos Valstijos Šiaurinės Amerikos. Tuom tarpu, pradėjus vesti tarybas, miškai pasiliovė, bet abidvi pusės rengia savo pajėgas. Netoli Oienfuegos revoliucionieriai sumušė dalį rando kariumenės.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Jeigu biurokratišką, tai provincijoms ji gali būti sunkesnė už dabartinę rando sauvalią.

Rando išrinkta komisija išsirišimui žemės klausimo užgyrė visus carui priglūstinčius žemės plotus mažais šmotaais išdalinti ukininkams. Tokios žemės yra 4 milijonai dešimtinų.

Į Antsalos San Domingo, respublikoj to paties vardo, vidurinėj Amerikoj, rodosi revoliucionieriai ima viršyt ant rando. 6 d. rugsėjo revoliucionierių jenerolai Jimenez ir Rivas užėmė miestą Dajahan. Rando kareiviai, kurių buvo 70, pasidavė revoliucionieriams. Paskui revoliucionierių vadovai vieną kareivių dalį nusiuntė ant miesto Monte Christo, kitą gi dalį ant Quayabai. Rando kareiviai pulkais pereina į revoliucionierių pusę.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Jeigu biurokratišką, tai provincijoms ji gali būti sunkesnė už dabartinę rando sauvalią.

Rando išrinkta komisija išsirišimui žemės klausimo užgyrė visus carui priglūstinčius žemės plotus mažais šmotaais išdalinti ukininkams. Tokios žemės yra 4 milijonai dešimtinų.

Į Antsalos San Domingo, respublikoj to paties vardo, vidurinėj Amerikoj, rodosi revoliucionieriai ima viršyt ant rando. 6 d. rugsėjo revoliucionierių jenerolai Jimenez ir Rivas užėmė miestą Dajahan. Rando kareiviai, kurių buvo 70, pasidavė revoliucionieriams. Paskui revoliucionierių vadovai vieną kareivių dalį nusiuntė ant miesto Monte Christo, kitą gi dalį ant Quayabai. Rando kareiviai pulkais pereina į revoliucionierių pusę.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Jeigu biurokratišką, tai provincijoms ji gali būti sunkesnė už dabartinę rando sauvalią.

Rando išrinkta komisija išsirišimui žemės klausimo užgyrė visus carui priglūstinčius žemės plotus mažais šmotaais išdalinti ukininkams. Tokios žemės yra 4 milijonai dešimtinų.

Į Antsalos San Domingo, respublikoj to paties vardo, vidurinėj Amerikoj, rodosi revoliucionieriai ima viršyt ant rando. 6 d. rugsėjo revoliucionierių jenerolai Jimenez ir Rivas užėmė miestą Dajahan. Rando kareiviai, kurių buvo 70, pasidavė revoliucionieriams. Paskui revoliucionierių vadovai vieną kareivių dalį nusiuntė ant miesto Monte Christo, kitą gi dalį ant Quayabai. Rando kareiviai pulkais pereina į revoliucionierių pusę.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Jeigu biurokratišką, tai provincijoms ji gali būti sunkesnė už dabartinę rando sauvalią.

Rando išrinkta komisija išsirišimui žemės klausimo užgyrė visus carui priglūstinčius žemės plotus mažais šmotaais išdalinti ukininkams. Tokios žemės yra 4 milijonai dešimtinų.

Į Antsalos San Domingo, respublikoj to paties vardo, vidurinėj Amerikoj, rodosi revoliucionieriai ima viršyt ant rando. 6 d. rugsėjo revoliucionierių jenerolai Jimenez ir Rivas užėmė miestą Dajahan. Rando kareiviai, kurių buvo 70, pasidavė revoliucionieriams. Paskui revoliucionierių vadovai vieną kareivių dalį nusiuntė ant miesto Monte Christo, kitą gi dalį ant Quayabai. Rando kareiviai pulkais pereina į revoliucionierių pusę.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Jeigu biurokratišką, tai provincijoms ji gali būti sunkesnė už dabartinę rando sauvalią.

Rando išrinkta komisija išsirišimui žemės klausimo užgyrė visus carui priglūstinčius žemės plotus mažais šmotaais išdalinti ukininkams. Tokios žemės yra 4 milijonai dešimtinų.

Į Antsalos San Domingo, respublikoj to paties vardo, vidurinėj Amerikoj, rodosi revoliucionieriai ima viršyt ant rando. 6 d. rugsėjo revoliucionierių jenerolai Jimenez ir Rivas užėmė miestą Dajahan. Rando kareiviai, kurių buvo 70, pasidavė revoliucionieriams. Paskui revoliucionierių vadovai vieną kareivių dalį nusiuntė ant miesto Monte Christo, kitą gi dalį ant Quayabai. Rando kareiviai pulkais pereina į revoliucionierių pusę.

Į Maskolijos studentai, tame ir socialistų pažiūrų, ant atlikto Peterburge susirinkimo, daugumu balsų nutarė nesipriešinti atidarymui augstesnių mokslių įtaisų, kadangi pripažino mokslo neatbutinai reikalingu. Ateis laikas, kad ir musikiškai revoliucionieriai reikalą visokių mokslių supras; šiandien daugelis mūsų revoliucionierių supranta tik vieną ekonomijos mokslo, bet turbut todėl, kad kitų mokslių nepažįsta, todėl juos laiko nereikalingais. Ko kas nesupranta, to ir nemyl ir tą viską laiko visai nereikalingu; tuom tarpu gali būti reikalingu ir tas, ko daugelis nesupranta ir nepažįsta.

Į Varšavos laikraščiai pargarsino žinią, buk ministerij perdėtinio Stolyfino prisakyta, visus revoliucionierius, pagautus su ginklu, tuojau be sudoro nuzudyti. Revoliucionierių pulkas užpuolė ant kalėjimo Stopničoj ir stengėsi išliuosuoti jamė sėdintį du savo sandraugų, užgimė mušis su kalėjimo sargyba, daug revoliucionierių likosi pašautų; išlikę, paėmę pašautus sandraugus, ne etseikė savo mierio, prasišalino. Revoliucionieriai netoli Powsnio, kadangi gyventojai atsisakė išpildyti jų reikalavimus, uždegė vieną kaimą.

Į Užnuosėja jenerolo Min, mergina Konoplianikova, likosi kariško sudo ant pakoriam nuspresta. Pakars į ateinančio panedelio naktį.

Į Maskolijos randas pargarsino dabar dalį savo programos apie jo rengiamas reformas, kurios įstikro kaip kičiuose dalykuose išrodo dar daug nieknesnės už dabartinę biurokratijos sauvalią. Svarbiausia Stolyfino užmanyta reforma yra: padidimas bausmių už revoliucijinę propagandą. Caro prisakymas daleidžia jeneral-gubernatoriams, kur yra apgulimo tiesos, už nusidėjimus, taip karėivius, kaip civiliškas ypatas statyti prieš karės sudą susidedantį iš penkių oficierių, tokios provos negali ilgiau trauktiesi kaip 75 valandas. Savo programe Stolypin žada teipgi įvesti liberališkas reformas; panaikinti žydų aprubežavimus ir apskaitą — tulų provincijų autonomiją. Žada teipgi įvesti žemiškas institucijas Lenkijoj ir Latvijoj. Tiek iki šiol Stolyfino pargarsinta. Svarbiausia čia yra pažadėjimas provincijų autonomijos, tik ją paprastai biurokratai visai kitaip supranta — negu žmonės. Kokią todėl Stolypin pripažįsta autonomiją provincijoms? Je

Vsevolod Garšin. KARĖS LAUKUOSE.

Kareivio atsiminimai.

Iš rusų kalbos vertė A. L-IS.

Jis padarė kokį ten mostelėjimą ranka. Buvo taip tamsu, jog aš jo nesupratau.
— Kas gi tas, Piotr Nikolajevič?
— Kumsčia! — atšovė jis. — Vienok likite sveiki, laikas gulti.

As atidaviau jam kareivišką garbę ir nuselinu savo šėtra. Man buvo skaudu ir biau.

Šėtroj, rodėsi, visi jau miegojo; bet už valandėlės po to, kaip aš atsiguliau, Fiodorov, gulįs greta manęs, tyloms paklausė:

— Michaili, miegate jau?
— Ne, nemiegu.
— Su Venceliu vaikštinėjote?
— Taip, su juo.
— Kaip jis su tamista, ramus?
— Nieko, ramus; dagi meilus.
— Tai tu matyk!... Ką tai reiškia savas brolis-ponas! Ne taip, kaip su mumis.

— O ką? Labai piktas?
— Ką čia kalbėti!... Antroji šaulių rotoji kaukolės braskėte braska... Žveris!

Ir jis tuojau užmigo, teip kad atsakymu ant kito savo klausimo išgirdau tik jo lygų ir ramų kvėpavimą. As geriau susivyniojau į plovę; galvoj visą susipynė ir, pagaliau, išnyko kietame miege.

III.

Po lietu užstojo kaitros. Apie tą laiką mes išėjome iš vieškelio, kur sunku buvo išvilkiti kijas iš suskidusios žemės, ir pasuko į plentą, einantį nuo Jassų į Buharestą. Pirmą mūsų pereinis plentu nuo Tėkucio į Berladą ant visada pašilusių atmintyje tų, kurie joje dalyvavo. Buvo 35 laipsniai pavasaryje; pereinis ilgis buvo keturiolika kilometrų. Buvo tylu; smulkios kalkinės dulkės, smulkios keliolikos tukstančių kojų, debesiu stovėjo ant plento; jos lino į nosį, į burną, apgulo plaukus, teip kad buvo negalima pažinti nė jų spalvą; susimaišiusios su prakaitu jos apdengė visų veidus purvu ir visus pavertė į negrus. Nežinia, kodėl tai mes tuomet ėjome ne maršono blusose, bet munderose. Saulė kaitino juodą gelumbe, per juodas kepurės nepakenčiamai kepino galvas; kojos per čėbatų padus jautė įkaitintą plento žvirgždą. Žmonės trokštėtroško. Ant nelaimės, šuliniai buvo retai užieinami, prie to, didesnį jų dalyį, buvo teip mažas vandens, kad mūsų kolumnos galva (ėjo visa divizija) išsėmdavo visą vandens, o mums, po baises besigrūdimo ir stumdymosi apie šulinius, tekdavo vien purvinas skystimas, grėšiau galimas pavadinoti dumbliu, negu vandeniu. Kada nepritekdavo nė to, žmonės krito. Tą dieną vienam mūsų batalijone krito ant kelio apie devyniolika žmonių. Trys numirė nuo saulės užgavimo.

Palyginant su kitais, aš tas kankynes pakenčiau gana lengvai. Gali but dėlto, kad mūsų pulkas susidėjo didesnį dalyį iš šauriečių, o aš nuo mažens pripratau prie pietinių stepų kaitrų; o gali but čia veikė ir kitokios priežastys. Man teko nutūmyti, kad paprasti kareiviai abelnei fiziškų kentėjimų labiau prie širdies ima, negu kareiviai iš teip vadinamų privilegijuotų luomų (kalbu vien apie tuos, kurie savą norą išėjo karėn). Jiems, paprastiems kareiviams, fiziški skausmai buvo didžiausiu vargu, sugėbanti įstumti juos tūžbon ir abelnei kankinti jų dvasią. Tie gi žmonės, kurie pilnoje sąmonėje ėjo į karę, nors, žinoma, fiziškai kentėjo ne mažiau, bet daugiau už kareivius iš prastų žmonių — dėlėi savo išleptinto auklėjimo, palyginamo kuniško silpnumo etc. — dvasiškai jie vienok buvo ramesni. Jų dvasios ramumas negalėjo buti sunaikintas priplaktomis iki kraujo kojomis, nepakenčiamu karštiu ir visišku nuovargiu. Nieka da as neatjaučiau tokios pilnutėlės dvasios ramybės, taikos su savim-pat ir romaus atsiėsimio gyvenimo link, kaip kad tuomet, kada kentėjau visus tuos negerumus ir ėjau prieš kulkas užmusinėti žmonių. Visa tatali gali išrodyti keista ir nuoznu, bet aš rašau vien teisybę.

Buk kaip nebuve, kuomet kiti alpo ir krito ant kelio, aš vistiek laikiausi. Tėkučioje nusipirkau didelę skardinę bonką, kur rion maž-mažiausia galėjo tilpti keturi buteliai. Kelionėje prisiejo nesųkį pripildyti ją vandeniu; pusę to vandens aš patsai išmaukdavau, kitą pusę išdalydavau kaimynams. Eina žmogus, nenori pasiduoti, tečiaus karštis veikia savo: kijos pradeda linkti, žmogus sviruoja, i girtas; per dulkę ir purvą sluogvenis matytis, kaip jo veidas priima melsvai-raudoną dažą, o ranka mėslungiskai trukčioja šautuvą. Vandens gursknelis atgaivina jį ant keleto valandėlių, bet ant galo pagalios nelaimingas žudo sąmonė ir krinta ant dulkėto ir kieto kelio.

— Pagelbin! — šaukia užkime balsai.
Pagelbinio privalumas yra nutraukti parpuolusį į šalį ir pagelbėti jam; bet ir pats pagelbinis beveik tokiame jau alpančiam padėjime. Grabė abipus kelio pilnos gulintų žmonių... Fiodorov ir Žitkov eina greta su manim, ir nors aiskiai matyti, kad juodu kenčia, bet laikosi iš paskutinių. Karštis padarė ant jų savo veikmę atsakomai su jų charakteriais, tik atbulon pusėn:

Fiodorov tyli ir, tik kartas nuo karto giliai atsidusta, gailiai žvalgydamasis savo gražiomis, dabar nuo dulkų paraudavusiomis akimis; dēdė Žitkov keikia ir rezonuoja:

— Anava, puola... Da dūrklu užgausi!... kad tave plynės!... — rusčiai rēkia jis, stumdams nuo savęs parpuolusio kareivio durtuvą, bemaž nepataikiusio viršūniam į aki. — Ponedie tu šventas, ir už ką tu mus teip bandi?... Kad ne tas budelis, imčiau, rodos, ir pats pulčiau.

— Koks budelis, dēdė! — paklausiau.
— Niemcov, štabo-kapitonas. Šiadien jis per prievaidą; užpakaliu eina. Geriau jau viltis, ba teip subukuos — kaip obuolį... Sveikos vietos nepalik!

As jau žinojau, kad kareiviai perdirbo pravarde „Vencel“ į „Niemcov“. Buvo ir panašu, ir rūsika.

As išėjau iš eilės. Plento pašaliu buvo truputį lengviau eiti: nebuvo tiek dulkų ir stumdymosi. Pašaliu ėjo daugelis: tą nelaimingą dieną niekas nesirupino užlaikymu tiesios eilės. Pamažėliu as atsilikau nuo savo rotos ir atsiduriau kolumnos užpakalyje.

Vencel, nusikankinęs, uždušęs, bet sujūdintas, pasivijo mane.

— Ką, magu? — paklausė jis kimiū balsu. — Paėjėsiu pašaliu. As amžinai pavargau.

— Norite vandens?
Jis išgėrė keletą didelių gursknių iš mano bonkos.

— Ačiū. Truputį lengviau pasidarė. Na ir dienele!

— Valandėlę mudu ėjova greta tylėdamu.

— Beje, ar jūs teip ir nepersikėlėte pas Ivanovą Platoničą? — paklausė jis.

— Ne, nepersikrausčiau.

— Paikybė. Dovanokite už atvirumą. Bet likitės sveiki; man reikia jau į kolumnos užpakalį. Kazinkas perdang jau tų silpnų sutvėrimėlių pradėjo pulkti.

Paėjė keletą žingsnių, as atsigryžau ir pamaciau, kad Vencel, pasilenkęs ant parpuolusio kareivio, trauko jį už peties.

— Kelkis, tu, rakali! Kelkis!

— Pažinti negalėjau savo apšviesto bendradraugio. Biau rūšis keiksmas vertėsi iš jo lupų, kaip iš maišo. Kareivis gulėjo posikas ant žemės ir su beviltingu veidu išreiškėmu žiūrėjo į dukstantį oficerių. Jo lupos kaziką snabžbėjo.

— Kelkis! Girdi?... Kelkis tuojau! A! tu nenori? Taigi šė tau! šė tau... šė tau!...

Vencel nustvėrė savo karda ir jo geležinėmis makštimis pradėjo tvatyti nelaimingą jį per suvargintus, skandamus nuo šautuvo ir dėklo pečius. As nebeiskenčiau ir priejau prie jo.

— Piotr Nikolajevič!

— Kelkis!...

Ranka su kardu da sykį pakilo augštin ir taikėsi smogti. As spėjau tvirtai ją pagriebti ir sulaukiau.

— Dėl Dievo! Piotr Nikolajevič, palikite jį!

Jis atsisuko į mane savo įnirtimu degančiu veidu. Buvo baises: akys išverstos, lupos iškraipytos, dreba. Smarkiu kruste lėjimu ištraukė savo ranką iš mano. Maniau, kad už tokį savo pasidrasinimą (nustverti už rankos oficerių, ištikro, buvo tai nelemta drąsybė) jis leisai ant manęs su visomis perkunijomis, vienok jis sueilaikė.

— Klausykite, Ivanov, niekada daugiau to nedarykite! Jeigu mano vietoj būtų buvęs koks-nors burbonas pavidale Ščurovo arba Timofejevo, butumėte riestai išėję su savo drąsumu. Jūs turite atminti, kad esate prastos eilės kareivis, ir kad už panašius dalykus jus gali ant tų pėdų — sušaudyti!

— Vistiek. As negalėjau veizėti ir neuzstoti.

— Pagerbiu labai jusį jautrią širdelę, tik tegul ji nepasirodo su savo jautrumais ten, kur jai nereikia. Ar gi galima kitaip su tais... (jo veidas išreiškė panieką, dagi daugiau, kokią tai neapkantą). Iš tų dešimčių suvirtusių, lig bobų, rasi tik keletas žmonių bus tikrai pajlegų netekusių. Daran tą ne iš žlaurnumo — pas mane jo nėra; bet reikia palaikyti ryšys, disciplina. Jeigu su jais būtų galima susikalbėti, as veikčiau vien žodžiu. Žodis jiems vistiek ką — niekas. Jie jautia tik fizišką skausmą.

Nebeklausiau jo iki galo ir leidauis vystis savuosius, jau toli pirmyn nuėjusius. Pasivijau Fiodorovą ir Žitkovą, kada mūsų batalijoną išvedė iš plento į lauką ir sukoman-davo apstototi.

— Ką ten teip tamista, Michaili, su Venceliu kalbėjė! — paklausė Fiodorov, kada as, visiškai pailsęs, šalia jo padribau, vos spėjęs pastatyti šautuvą.

— Kalbėjo! — praniurėjo Žitkov. — Begu teip kalba! Jis anam už rankos pagriebė! Ei, pasiaugokite Niemcevo, pons Ivanov, neveizėkite, kad jis mėgsta su tamista ir kalbas įleisti: prausite, kaip mane gyvą matote!

IV.

Vėlai vakare prisigriebėme lig Foksanų, perėjome per visą neapšviestą, tylų ir dulkėmis apneštą miestelį ir išėjome kazikur į lauką. Buvo visai tamsu. Šeip-teip sustatė batalijonus, ir nuvargę žmonės užmigo, kaip negyvi. Beveik niekas nenorėjo valgyti pagamintų „pietų“. Kareivio valgis visada vadinas „pietų“, ar būtų tai anksti rytą ar vėlai vakare. Nuvarę raivėsi visą nakti.

Dienai brėkstant jau vėl keliavome, ramindami save tuo, kad ka už vienos pereinies bus visos dienos pasilsis.

Vėl krutėnčios eilės, vėl dėklas veržia nutirpusius pečius, vėl gelia sumuštos, nuo kraujo priliję subrinkusios kojos. Bet pirmą varstų dešimtį beveik nieko nejauti. Trumpas miegas; negali prasalinti pereinies dienos nuovargio, ir žmonės eina visai miegodami. Man pasitaikydavo teip kietai miegoti besinant, jog sustojus ant pasilsio, netikėdava, kad jau dešimtį varstų praėjome, ir iš pereinio kello negalėdavau atminti nė vienos vietos. Tik kada prieš stoklą kolumnos pradeda draikytis ir mainyti vietas sustojimui, prabundu ir su džiaugsmu mastai apie laukiančią mus visą valandą atsilis, kada galima jau nusimesti naštas, užsivirti vandens katilėli ir, bėgeriant šiltą arbatą, liuosai ant vėjos pasivilioti. Kaip tik šautuvai sustabdyti ir dėklai numesti, tuojau imamės rinkti kurą — paprastai, sausas pernykšias turkiškų kviečių virkščias. Į žemę įbedami du durtuvu, ant jų dedamas šautuvo plaktas, o ant jo kabinami du ar trys katilėliai. Sausos, sudžiuvusios virkščios kaitriai ir linksmai dega. Virkščios visada dedamos nuo vėjo pusės: liepsna muša į suduodnos katilėlius, ir į dešimtį minutų vanduo kunkulais verčiasi. Arbatžolės berdavome tiesiog į verdantį vandenį ir duodavome joms išvirti. Per tai arbatą turėdavome stiprią, beveik visai juodą, ir gerdavome tankiausiais be cukraus, kadangi mat vyriusybė, duodama labai daug arbatžolių (kareiviai jas dagi rukiavo, kada nebudavo tabako), duodavo labai mažą cukraus. Arbatos gerdavome labai daug. Katilėlis, kurin tilpdavo septyni stiklai, budavo paprasta vieno žmogaus porcija.

Skaitytojai gali keista pasirodyti, kad as teip plačiai pasakoju apie smulkmenas: Tečiaus kareivio gyvenimas karžygyje yra teip sunkus, jame tiek skursos ir kančių, o prasykyje teip mažas vilčių ant geresnio, jog ir šiočia-tokia arbatą ar tam panašį mažiukę lepybę yra jau dideliu pasigėrėjimu ir džiaugsmu. Reikėjo matyti, su kokiais rimtais ir pakaktiniais veidais, saulės nudegti, siurkštus ir rūsčius kareiviai, jauni ir seni, — tiesa, senesnių per keturiolika metų tarp mūsų nebuvo, — tartum vaikai dėstę po katilėlių virkštes ir virbelius, taisinėjo ugnį ir mokė kits-kitą:

— Tu, Liutik, kišk ją ten, prie krašto, prie krašto! Ot, teip!... matai, matai... kaip liepsnoja! Vanduo tuojau pradės kunkuliuoti!

Arbata, retkarčiais šaltoje, darganotose dienos degtinės stiklės, pagalios tabako pyptukė — štai ir visas kareivio džiaugsmas, neskaitant, žinoma, visagrandio miego, kuomet žmogui galima užmirti ir tuos kuniškus kentėjimus ir mintis apie tamsią, baisią ateitį. Tarp visų tų gyvenimo saldybių tabakas lošė nepaskutiniąsias rolę, sujūdinamas ir palaikydamas nualsusius nervus. Kietai prikimšta pyptukė apeidavo kokią dešimtį žmonių ir gryzdavo vėl pas savininką, kurs da paskutinį sykį patraukęs iš jos, iškratydavo pelenus ir su svarbia mina kišdavos pyptukę už aušo. Atmenu, kaip balseiai buvo man gaila savo pyptukės, kurią vienas mano sėbrų, paėmęs parukyti, pametė, ir kaip jis patsai širdgelavo ir vaikščiojo galvą nuleidęs, tartum būtų pametęs visą jam pavestą turtą...

Didžiojo stoklo (perpietyje) silsėdavome pusantros — divi valandį. Po arbatos paprastai sumigdavome. Stokloj tyta. Tik prie vieliavos vaikščioja sargas į vieną galą ir į kitą, teip jau nemiega kaip-kuris iš oficerių. Gulį sau ant žemės, pasidėjęs dėkla po galva, ir nė tai miegi, nė tai budi; karšta saulė degina veidą ir kaklą, musės zirzia ir kandžioja ir neduoda užmigti kaip priguli. Sarnai maišosi su tikrybe. Da teip nesenei gyvenai gyvenimu visiškai į šitą nepanašiu, jog tame pusiau besužiningame smudolyje vis rodosi, kad ve tuojau-tuojau prabusi namieje, paprastame savo kambaryje, ir išnyks visi tie stepai, ta plika žemė su dagisiais vietoje žolės, ta bemielasirdingai deginanti saulė ir sausos vėjas, tie tukstančiai keistai pasirėdžiusių baltais, dulkėmis apneštais marškiniiais žmonių, tie ir rikes sustatyti šautuvai. Visa tas teip paušu ir sunkų, baisy sapną...

— Kelkitės-ės!... — pratysiai ir rusčiu, tvirtu balsu komanduoja mūsų mažiukas, barzdotas batalijono komanduojojas, majoras Černoglazov. Ir gulinti baltų marškinių tūntai pradeda krutėti. Stenėdami ir raivydami, žmonės kelias, kraunais savo dėklus ir krepšius ant pečių ir stoja į eilės.

— Šautuvus imk!...

Renkamės kiekvienas savo šautuvą. Net iki šiadien geratamenu savo vintinę No. 18,635, su kulbe truputį tamsesne už kitų ir įbrėžtu ilgu brūkšniu. Da komanda — ir batalijonas, išsitiesdamas, pasuka į kelią. Vispirma išveda komanduojojo žirgą, bėrą kumelį Varvarą; jis išlenkia sprandą, mėtō galvą ir trypia; majoras sėdasi ant jo tik kada iki pastarosios pavargsta, šėip jis visada eina batalijono prasykyje paskui savo Varvarą kaip ir paprastas pėstininkas-kareivis. Jis tuo parodo kareiviams, kad vyriausybė teip jau „rupinasi“, ir užtatai kareiviai jį myli. Jis niekada nežudo šalto kraujo, visada ramus, niekada nejuokauja ir nesišypso; kelias visada ankščiau už kitus, vakare paskutiniuosius eina gulti; su žmonėmis apseina kietai, bet teisiai, nedaleisdamas pėstis ir be suomonės rēkauti. Sako, kad jeigu ne majoras, tai Vencel da ne teip išdarytų.

Šiadien karšta, bet ne teip labai, kaip vakar. Prie to mes jau ne plentu einame, tik šalia geležinkelio linijos šiauru vieškelio,

teip kad didesnė dalis einame žole. Dulkų nėra. Augstai lekiuja pilki debesėliai; kartais ima ir nupuola vienas-kitas didelis lietaus lašas. Mės daimomės į dangų atkissam ranką ir žiurime, ar nelyja. Net ir vakarykščiai pavargėliai pradėjo atsigauti: eiti pasilikio jau netoliausia, viso kokia dešimtis varstų, o ten pasilsis, pageldautas, ilgemašis pasilsis, kuris tēsis ne vieną kokią trumpą naktelę, bet naktį, visą dieną ir da naktį. Palinksmėjus žmonėms norisi dainuoti. Tarp dainininkų skamba augstas Fiodorovo balsas. Girdėtis garsioji:

„Bylo dielo pod Poltavoj...“

Padainavęs toliaus žodžius: „Kaip štai viena pikta kulka caro skrybliu įstrigo“, jis pradeda paiką, nepadoriai, bet žinomiau-sią visiems kareiviams dainelę apie tai, kaip kokia ten Lizė, nuėjus į girią, rado juodą vabalą ir kas paskui iš to išėjo. Paskui vėl istoriškai daina apie Petrą, kaip jį senatan šaukia; ir, pagalius, pačių mūsų pulko kareivių sudėta daina:

„Kaip pribuvo caras, viešpats Aleksandra; Jūs, vaikinai nemiegokit, garbę carui atiduokit. Caras mūsų pulką gyrė, kad mēs esam šaunūs“ (vyrai...)

Bataliono vadas, pons Černoglazov, jis nesnaudė, nemiegojo, batalijoną muštavojo, ir ant arklio sėdėjo, žinot nieko nenorėjo...

Ir teip toliaus, eilių į penkiasdešimt.

— Fiodorov! — atsiliepiu sykį į jį: — kam jūs pliaukšiate tuos niekus apie Lizę? — As įvardijau da keletą dainų, biaučių ir ciniškų teip toli, kad patsai jų ciniškas žudė visokį ženklimą ir apsirėškė pavidale visiškai beprasmingų garsų.

— Žmogus teip papranti, Vladimir Michaili. Antra sūkus, argi tą gali pavadinti dainavimu? Tas dainavimas panašus labiau į riksmą, kad praminkštinti krutinę. Na, ir eiti linksmai.

Dainininkai pailsta, pradeda griežti muzika. Nuomaciai ir garsiai skambant tankiausiais linksmam maršui, eiti daug lengviau. Visi, net labiausiai pailsę, išsitiesia, smagiai žengia koja į koja, išsilygina eilėse. Pažinti negali batalijono. Pamenu, sykį muzikai be paliovos griežiant, mēs į valandą praėjome daugiau nei šešis varstus, nepatėmydami nuovargio; bet kada nusikankinę muzikantai paliovė griežę, muzikos iššauktas sujūdimas pranyko, ir as pasijutau, kad toliau jau neišlaikysiu ir pulsui; ir ištikro bučiau kritęs, jei nebūtų kaip tik į tą laiką sukomanduota stokla pasilsinti.

Apie penkiatą varstų toliau pasitaikė mums ant kelio kliūtis. Ėjome mat kokio tai upelio klionių; vienoje pusėj riogsojo kalnai, kitoje — siauras ir gana augstas geležinkelio supilas. Nesenei buvusieji čia dideli lietūs užtvindė slėnį, teip kad mums ant kelio pasidarė didele, gal apie dvidešimt sieksnių plati bala. Geležinkelio supilas kyšojo iš jos savo paviršiu, kaip kokia siaura juosta, ir mums prisiėjo juo persigriepti. Geležinkelio sargas praleido vieną batalijoną, kurs laimingai perėjo į kitą balos pusę; tečiaus tuojau apreiškė mums, kad už penkių minutų eisias traukinys ir kad todėl mums reikią palaukti. Sustojome, ir vos tik sustatėme šautuvus, kaip štai nuo kelio užsukos pasirodė pažystamas brigados generolo vežimas.

Mūsų brigados generolas buvo šaunus vyras. Tokios gerkles, kaip jo, man niekada nepasitaikė girdėti nė ant operos scenų, nė archierėjų choruose. Garsai jo basinio balso skambėjo ore, kaip trubos garsas. Jo stambi, nutukusi pastova su raudona, stora galva, prailusiais milžiniškais, vėjo kedenamais, bakenbardais, su juodais, dideliais, antakiais viršų mažiukių, blizgančių, lig zarijos, akių, buvo ypač įkvėpinga, kuomet jis, sėdėdamas ant arklio, komandavo brigada. Sykį Chodino lauke, Maskvoj, laike kokių ten kariškų lavinimais, jis pasirodė teip karingu ir narsiu, jog vienas iš vėpsančios čia-jau minios, senas miestelėnas, apimtas didžiausiu pasigėrėjimu ir nuosteba, susuko:

— Tai smarkuolius! Mums tokių ir reikią!

Nuo to laiko jis ir gavo ant visados „smarkuolius“ pravarde. Jis svajojo apie didelius kariauninko darbus. Keletas tomų iš karių istorijos ly-dėjo jį visame karžygyje. Mylimiausiu jo pasiūnekėjimu su oficeriais buvo kritika Napoleono kampanijų. Apie visą tą aš, žinoma, žinojau tik iš kitų pasakojimų, kadangi patsai matydavau generolą labai retai; tankiausiai jis pasivydavo ir pralenkdavo mūsų pereinies pusiauakelyje, sėdėdamas savo dailiame vežime, pakinkytame trejatu gerų arklių; pribuvęs į nakvynės vietą, pasirinkdavo sau kvatierą, kurioj pasilikdavo iki vėlyvų rytui, o vidurdienįj vėl mus pralenkdavom; praleikiant jam pro šalį, kareiviai visada atkreipdavo savo atydą ant laipsnio jo veido iraudimo ir didesnio ar mažesnio balso žimimo, kokių jis užkriokdavo mums:

— Zdorovo, starobielcy!

— Zdravija žėlajem, vaše prevoschoditel'sto! — atsakydavo kareiviai, ir prie to pridurdavo:

— Atsipagirioti važiuoja smarkuolius!

Ir generolas važiuodavo sau toliau, kartais be niekam nieko, o kartais paleidęs visus perkunus ant galvos kokio-nors rotos komanduojo.

Pamatę sustojusį batalijoną, generolas atpleškėjo pas mus ir išsoko iš vežimo teip greitai, kiek tik daleido jam jo storumas. Majoras greitai prie jo pribėgo.

(Toliaus bus.)

Akis už akį, dantys už dantį!

Elzė. Bet matut...
Jedvyga (dar grėčiaus). Pasiklausk tėvo.
Elzė (nenoromis nusisuka eiti, pati sau). Kamgi manę ji teip nori išslysti?
Daironas (įkiša iš kairės galvą, nematydamas Merkelio). Ant vieno žodžio, patut.

Jedvyga (juokingoje abejonėje ir sujūdimė, bėga į kairę). Aš juk ant visko pristojau!

Leiba (tarpduryje, ragina). Kaip brangus versiai, Daironai?

Jedvyga (puolasi prie tarpdury). Aš juk su visu kuomi sutinku!

Elzė (bėga po dešinei duryse, slapta). Ką jis tau sakė, matut?

Jedvyga (bėga prie Elzės). Aš juk su visu knomi sutinku!

Merkelis (stovi ant vidurio priešakyje). O prėkė, mamute!

Jedvyga (bėga prie Merkelio visai nebesižiūdamas). Aš — as juk ant visko pristojau!

Daironas (po kairei duryse, nebekantrus). Patut, kurgi tu pasilikai?

Jedvyga (nežino ką daryti, paskui pagriebusi Elzė už rankos, bėga į kairę). Elzut, eiva mudvil!

Merkelis. Elzut!

Elzė (atsivalinusi, atsigrežia). O ką Merkeli!

Jedvyga (po kairei duryse). Elzut!

Daironas (po kairei duryse). Patut! (Itraukia gilei atsidusią Jedvygą, Leiba teipgi praigaista).

10 VYKSNIS.

Elzė ir MERKELIS (stovi prieš kits kitą).

Merkelis (palengva ir ragintinai). Taigi — ar mylėtum žydą? (valanda potam balsiai nusijuokia Elzė).

Elzė. Daugiau nieko? Tai biau! Žydą mylėti! Hahaha! Ir tiktai ką man teip buvo gerai ant širdies, lyg kad aniuolas lėktų per grincią — hahaha! O priegtam buvo tik žydai!

Merkelis. Palik juokus ant šalies, Elzė. Labai, labai daug priguli nuo atakymo ant šito klausymo. (Rustus). Ar mylėtum žydą?

Elzė (rusti). Nagi! Tai nėra galimas daiktas!

Merkelis. Kodėl negalimas?

Elzė. Nes — nes —

Merkelis (akyvas). Nes —?

Elzė (savo koftumą išreikšdama vien nusijuokimu). Nu dėlto, kad nėra galima.

Merkelis. Logika moteriška!

Elzė (jartinta). Kamgi dar manęs klausai apie tai, nors as pasisakiau esanti antiseimitė.

Merkelis. Ar tai iš tikro?

Elzė (lipsniai). Tik nevalia to sakyti motinai. Tėvas ir motina tame dalyke yra visiškai apakę. Tai dėlto ir jie visiškai neišina į svieta, bet ir pirma kaip as —

Merkelis (nuliudęs). Ak, Elzut, geriaus kad tu nebutum patekus į svieta.

Elzė. Ką?

Merkelis. Į tą didį, piktą svieta, kur širdis susikietina ir atviras protas apsi-tėmdina prietarais.

Elzė. Bet kaip Tamista, Merkeli, gali teip šnekėti, teip liudnai šnekėti, lyg ir as būčiau prazuvelė. Juk as neesau kraugėre antisemite.

Merkelis. Labai maloningai!

Elzė. Juk aš nestoju teip labai prieš tuos žmones. Dėl manęs tegul jie prekiauja ir apgaudinėja kaip kad šitas Leiba —

— Merkeli. Leiba, gyvulių prekėjas Leiba? — Bet tai yra —

Elzė. Argi apgavikas! Nugi teip, apgavystė yra jų amatu. Tegul jie toliaus sau prekiauja. Užpelnęti ir prekiantys yra jų gyvastinių galvų, bet kad jiems pavelyja būti sūdiomis ir advokatais, plaukai man šiausiai.

Merkeli. Ir dėlko? Elzė (svarbiai). Kaipgi žydas gali priimti prisiegi nuo krikščionies?

Merkeli. Ką prisiegi, patikrintojas teisybės, priguli prie religijos?

Elzė. Tame aš nesiduosiu perkaltėti! Talmudestovi parašyta: yra pavelyta apgauti krikščionį.

Merkeli. Ar Talmudista skaitai talmudą?

Elzė. Ne — bet....

Merkeli. Tegul ten ir teip but! Ar religija padaro žmogų geru ar piktu, ar bene musų sieta, musų žmogiska vertybė, spiria mus daryti dorai? Prie kokio tikėjimo, Elzut, priklausė Adomas ir Ieva.

Elzė (aržaliuodama). Jieva? Ogi prie katalikiško?

Merkeli (rusčiai). Ak, Elzut, jei nuo tikėjimo prigultų pobūdis ir širdis, tada berods visi krikščionys būtų tikrais aniuolais. Nes jų tikėjimas yra tikėjimas meilės, gražiausios meilės artimo, kuri yra visgi musų aš, o pilna įlaidumo silpnybės kitų; pilna mielaširdingos pagailos kentėjimo artimo, tiesyjančio ir gelbinti, kur asaros plusta, niekados neįsistanti daryti darbus meilės — vienok — ar tokie yra visi krikščionys, Elzut!

Elzė. Tamista — Tamieta teip navatnas, teip....

11 VYKSNIS.

TIE PATYS IR DAINORAS.

Dainoras (iš kairės, labai greitai). Tai labai gerai, Merkeli, kad čia esi! Dabar turi padaryti kontraktą su Leiba.

Elzė. Ar jau pardavei jaučius?

Dainoras. Dar mes nesutikome, bet pardaviau jau avinus. Pagelbėk man Tamistai, nes su tais valkatomis reikia apsižiūrėti, idant neskeltų į ausį.

Elzė. Ar aš nesakiau?

Merkeli. Labai mieliai, ir aš turiu reikala.

Dainoras (su Merkeliu eidami į kairę). Dailu, visai dailu! Akis už akį, dantis už dantį, arba meilė yra meilės verta! (Abudu išeina).

12 VYKSNIS.

Elzė.

Koks jis navatnas! Nė maž nebetoks širdingas kaip kitais kartais — man ant širdies visai baugu pasidaryti. Ak, ką ten širdis! To dar truktų. Čia skilvis kaltas. Žinia — aš dir nepusryciauau, ir todėl, žinoma, man visai kokių dvasioje. (Ima sauspyragį ir edriai imasi valgyti, bet veikiai apsisotėja). Lyg kad aš bučiau žmogėdė! Dievuliau, čia nėra teip blogai mislyjama — nesiduos tas sauspyragis nuryti (geria vandenį). Teip, esame papratę su neapykanta šnekti apie žydus, juog kitaip ir negalime apie juos kalbėti. O iš tiesų gal jie ne per daug yra blogesni už mus pačius — (valgo mekaniškai). Gerai, ir mes nesidraugaujame nė su vienu žydu. Aš vis bijočiausi jį užgauti neatsargiu

išsitarimu, o to aš iš tikro nenorėčiau. Juk tuoju kožna iš gymio pažinsi, ar jis yra žydas ar ne; nors jis būtų ir mokintas, vievoj valandoje tai gali pastebėti. Aš nė nežinojau, kad jis yra toks filiosemitas! Ar gal jį mano tėvai tokiau padarė? Ar gal jis manę mažiau myli? (Žiūri užsimislyjusi į žemę). Ak, kad aš bent tėvui syki įkalbėčiau, ir pelenus reikia iškratyti į pelenukę! Teip nedailu, kur eini ir randi — (šluosto pelenus su sparnuku, užsimislyjusi). Jis toks rustus išsiziūrėjo; aš gi norėčiau žinoti, ką....

12 VYKSNIS.

ELZĖ IR LEIBA.

Leiba (iška galvą). Kaip brangus verslė!

Elzė (klupdama ant žemės, išsigasta). Štai jis ir vėl! O, ir tie žmonės nors nebūtų teip landus! (pati sau). Aš pamėginsiu su juo miellei apsieiti. (Balsiai). Prašau sėstiesi, aš tik pelenus sušluostysiu (iš visur pelenus subraukia į kruvą, priegtam į savę šneka). „Meilė pilna įlaidumo silpnybės kitų, niekados nenulstanti daryti darbus meilės“.

Leiba (džiugus, pats sau). Mergelė bene kokią meilės dainą atkalba. Daili mergina. (Balsiai ir labai meilei). Nu — kaip brangus verslė — ar jie dar neatpigę?

Elzė (šluodama). Betgi, Leiba, dėlko jaučiasi vis ir vis vadini verslė! Ar mislyji, ir jie tuomi mažesniais pasidarys?

Leiba (gudriai). Na, o rasi. Juk teip netik jauti galima sukvalinti, bet ir gana gerus žmones, jeigu jiems koki tuziną sykiu su tau tikru aiškumu baderiuosi galvą. Jie ant galo įtiki, nors tai būtų netikėtinas daiktas. Teip kaip aš, kad aš žydas, o teip kaip tu (linksmus), kad tu graži mergina.

Elzė (pašokdama). Ką? Leiba. Nieko neimk už blogą! Aš — teip mislyju. Pasiklausk pono ar jo pačios, nes čia bene tik pati ponu.

Elzė (pati sau). Jis turi mažumytį galvoje — tai berods ne paprasta klausdė žydas.

Leiba (pats sau). Prakeiktai graži mergina ir rankutės lyg kokios panaitės.

Elzė (pati sau). Jis su savimi kalba — iš tikro, jis įsitraukęs yra — kad aš tik nuo jo atsikratyčiau. Aš busiu mandagi, kad jis nevėpsėtų koki biauų žodį (baugi ir meilei). Prašau, eik sėstiesi.

Leiba (pats sau). Kaipgi ji yra meilinga — juk kožna mergina veidmainiauja. (Balsiai). Kaip tu čia seniai esi tarnystoje?

Elzė (nesuprasdama). Ką sakai man?

Leiba. Man nepasitaukė tavę pirma čia matyti, turi būti tu čia nesenei tarnauj!

Elzė (sau). Jis manę laiko už sluginę!

Leiba (lipšniai). Sakyk gi, ar tavo ponas visai neberuko cigarų? Jis neblogo kitą kart turėdavo.

Elzė (krūtelėjusi išmeta sparnuką, pasilenkia). Sakyk tikslai, kiek markų nori duoti, bet teip ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

Leiba (prieina prie Elzės, džiugus, gudraudamas). Pasakyk tikslai, kiek bučių nori duoti, bet ilgai nesiderink.

si širdingai. (Toj valandoje iš užpakalio Leiba įeina Merkeli).

14 VYKSNIS.

TIE PATYS IR MERKELIS.

Elzė (puolasi rankosna Merkeli, įsiekodama pagelbos, nesusiveldydama). Tas — tas manę norėjo pabučiuoti!

Leiba (greitai išsprunka per tarpą). Ach, vei, chower, bim bam bum, bus man žydam povisam.

Merkeli (tiesydamas). Apsiramink, mergytė, jis jau išėjo — koks smaltstunas....

Elzė (raudodama). O — tai yra koronė už mano išdidumą! Aš — aš — tai baisu....

Merkeli (spaudžia ir bučiuoja ranką, Elzė tiesydamas). Mano mieloji Elzut!

Elzė (duoda jam ranką). Ak, aš teip, teip labai nelaiminga, jis — žydas — norėjo manę pabučiuoti!

Merkeli (paleidžia Elzė ir atsitraukia). Aš užmiršau — atleisk man, Elzut, nuo lytaus bėgdamas palindau po lataką; Leiba yra puszydis, nes jo motina buvo krikščionė, ir jis niekuomet nepasileis žydu, o aš, aš esmi semitas ir juomi amžinai pasiliksiu!

(Toliau bus).

Atsakymas Vytiurinkui.

„Lietuvos“, nr. 31, patilpo korespondencija Vytiurinko iš Didžiosios Britanijos, kurioje rašėjas, rodosi, troško daug ką papasakoti, bet, kiek mano sumanymas gali apimti, nieko aiškaus neparodė, pasistengė apjodinti nepatinkamas jam ypatas, o kadangi tarpe tųjų ir aš esmi tikistas, todėl ir ryžaus šitą atsakyti, nors iš tie-ų, toje korespondencija nėra verta atsakymo.

Kiekvienas lietuviškų laikraščių skaitytojas galėjo patęmyti, jog laikraščiai nekartą meldė su ypatingais reikalais nevargiu laikraščiu, tų būd galėjęs patęmyti ir Vytiurinkas, jei jis būtų geriau būmijęs. Ir štai, Vytiurinkas, užpykęs ant kai kurių ypatų už visai privatiškų reikalus, užsimanė parašyti „Lietuvą“ visai nebutų dalykų.

Aš tik bent kelis faktus noriu čia pristatyti, nurodymas vertę Vytiurinko raštelio, nes grynai nupiešti visą korespondencijos vertę, prieisėtų sutepti keletą „Lietuvos“ skilčių Puščiū turinui.

Is kur gi Vytiurinkas semė žinią, buk raidžių rinkėjas J. Gegužis buvo „Laiko“ redytoju, po pasitraukimo Andros iš redakcijos? Be abejonės galėjo tai spėti, bet paremiančių tą faktą argumentų neturi, žinotini to negalėjo, nes J. Gegužis niekur ir niekados kaip redaktorius nesigarsino, iš tiesų pasakius, ir prieš tiesdarytę man, kaip redaktoriui, niekados nebutų reikėję atsiliepti, nes atsakomybė už laikraštį nesė V. K.

Is kur Vytiurinkas girdėjo, jog paėmus „Laiką“ J. Gegužiu iš savo rankas, akaičius „Laiko“ skaitytojų nuopoli ir todėl turėjo „Laikas“ mirti (čia tai vis mažomai mažai visuomenę apelinanti. Rd.).

Kadangi tas dalykas Vytiurinką interesuoja, kiek „Laikas“ turėjo skaitytojų, tad be jokios gėdos galiau Tamistai paduoti tikriausias skaitlines, paimdamas skaitlių iš prenumeratorių surašo.

Iki nr. 18, 1905 m. skaitlius „Laiko“ prenumeratorių siekė 148; čia 35 egz. slūntėsi į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

Matomai kad „Laikas“ mirė ne dėl sumažėjimo skaitytojų, kaip Vytiurinkas tvirtina, bet čia buvo visai kita priežastis. O jeigu tu priežastį nori teisingiau sužinoti, dėl kurios „Laikas“ mirė, tad reikia perskaityti „Laiko“ nr. 8 1906 m.

Ką garbingas Vytiurinkas mano tardamas tuos žodžius: „Bet „Varpo“ kompanija, pamačiusi, kad „Laikas“ neskamba apie ją ir jos tavorą krantvėse, ir kad redaktorius besirūpinęs tik apie žmonių gerovę — atstas Andrai. Kiek aš žinau, tai to atstatymo buvo kitokios priežastys ir kiek teko girdėti, tai „Varpo“ kompanija neatstatė, bet Andra pats pasitraukė. Apie aukas, atvirai galiaus pasakyti, kad Vytiurinkas padarė nė šio, nė tokį mišrų. Viso korespondencijoj negalima suprasti, ko Vytiurinkas nori, bet ką norėjo pasakyti apie aukas, tai negalio atspėti ir todėl ne nespeju, nes spejimas tai nesmagus apsioreikimas. Jeigu Vytiurinkas norėjo kalbėti kada aukos žymiai pradėjo plaukti, tai galėjo matyti tų „Laiką“.

Žinau, kad susitvėrė D. B. R. Komitetas, jis suėmė aukas ir persiuntė į Lietuvą, o pirm susitvėrimo komiteto, aukas iš Skotijos būmijęs, matomai, kvituojamos „D. Balse“.

Kiek aš matau, tai Vytiurinkas nieko daugiau nenorėjo savo korespondencija atsiekti, kaip tik vien išlieti savo tulžį ant J. G. ir kailiurių, o gal visų „Varpo“ draugijos sanarių.

Tame ypatingai aš norėčiau perspėti Vytiurinką. Turėdamas piktumą ant kovio nors „Varpo“ kompanijos sanario, jis kalba visos kompanijos vardu. Tas yra peiktinu. Kiek aš pažįstu „Varpo“ komp., tai ten priguli žmonės labai įvairių pažiūrų ir nuomonių. O jeigu jų nuomonės nevienodos, tad ir darbai nevienodi, o kalbant visos kompanijos vardu, užgauna visus.

Negaliu nepaminėti nė atsibuvusio mitingo gegužio 27 d. salėje Masonic Burnbank. Kaip Vytiurinkas nesidrovėjo tą dalyką teip iškreipti, nesuprantu.

Jis rašo, buk pagarsinimai buvo nusiję spauzdinti lietuvišką spaudą. Tame tikra tiesa pasakė. Bet kaip tie apgarsinimai buvo parašyti? Juos juk jis pats rašė ir tik B. atsiluntė su tais apgarsinimais į spaudą. Aš pats parašiau B., kad man urodytų tik susirinkimo tikslą ir duotų parašus susirinkimo suauktoju, o aš spauzdinsiu pagarsinimus priderandiai. O ant to ir buvom sutikę. Bet gegužio 25 d. gavan „Varpo“ draugijos darbininko P. laiską, rašytą B., kad

si į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

Matomai kad „Laikas“ mirė ne dėl sumažėjimo skaitytojų, kaip Vytiurinkas tvirtina, bet čia buvo visai kita priežastis. O jeigu tu priežastį nori teisingiau sužinoti, dėl kurios „Laikas“ mirė, tad reikia perskaityti „Laiko“ nr. 8 1906 m.

Ką garbingas Vytiurinkas mano tardamas tuos žodžius: „Bet „Varpo“ kompanija, pamačiusi, kad „Laikas“ neskamba apie ją ir jos tavorą krantvėse, ir kad redaktorius besirūpinęs tik apie žmonių gerovę — atstas Andrai. Kiek aš žinau, tai to atstatymo buvo kitokios priežastys ir kiek teko girdėti, tai „Varpo“ kompanija neatstatė, bet Andra pats pasitraukė. Apie aukas, atvirai galiaus pasakyti, kad Vytiurinkas padarė nė šio, nė tokį mišrų. Viso korespondencijoj negalima suprasti, ko Vytiurinkas nori, bet ką norėjo pasakyti apie aukas, tai negalio atspėti ir todėl ne nespeju, nes spejimas tai nesmagus apsioreikimas. Jeigu Vytiurinkas norėjo kalbėti kada aukos žymiai pradėjo plaukti, tai galėjo matyti tų „Laiką“.

Žinau, kad susitvėrė D. B. R. Komitetas, jis suėmė aukas ir persiuntė į Lietuvą, o pirm susitvėrimo komiteto, aukas iš Skotijos būmijęs, matomai, kvituojamos „D. Balse“.

Kiek aš matau, tai Vytiurinkas nieko daugiau nenorėjo savo korespondencija atsiekti, kaip tik vien išlieti savo tulžį ant J. G. ir kailiurių, o gal visų „Varpo“ draugijos sanarių.

Tame ypatingai aš norėčiau perspėti Vytiurinką. Turėdamas piktumą ant kovio nors „Varpo“ kompanijos sanario, jis kalba visos kompanijos vardu. Tas yra peiktinu. Kiek aš pažįstu „Varpo“ komp., tai ten priguli žmonės labai įvairių pažiūrų ir nuomonių. O jeigu jų nuomonės nevienodos, tad ir darbai nevienodi, o kalbant visos kompanijos vardu, užgauna visus.

Negaliu nepaminėti nė atsibuvusio mitingo gegužio 27 d. salėje Masonic Burnbank. Kaip Vytiurinkas nesidrovėjo tą dalyką teip iškreipti, nesuprantu.

Jis rašo, buk pagarsinimai buvo nusiję spauzdinti lietuvišką spaudą. Tame tikra tiesa pasakė. Bet kaip tie apgarsinimai buvo parašyti? Juos juk jis pats rašė ir tik B. atsiluntė su tais apgarsinimais į spaudą. Aš pats parašiau B., kad man urodytų tik susirinkimo tikslą ir duotų parašus susirinkimo suauktoju, o aš spauzdinsiu pagarsinimus priderandiai. O ant to ir buvom sutikę. Bet gegužio 25 d. gavan „Varpo“ draugijos darbininko P. laiską, rašytą B., kad

si į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

Matomai kad „Laikas“ mirė ne dėl sumažėjimo skaitytojų, kaip Vytiurinkas tvirtina, bet čia buvo visai kita priežastis. O jeigu tu priežastį nori teisingiau sužinoti, dėl kurios „Laikas“ mirė, tad reikia perskaityti „Laiko“ nr. 8 1906 m.

Ką garbingas Vytiurinkas mano tardamas tuos žodžius: „Bet „Varpo“ kompanija, pamačiusi, kad „Laikas“ neskamba apie ją ir jos tavorą krantvėse, ir kad redaktorius besirūpinęs tik apie žmonių gerovę — atstas Andrai. Kiek aš žinau, tai to atstatymo buvo kitokios priežastys ir kiek teko girdėti, tai „Varpo“ kompanija neatstatė, bet Andra pats pasitraukė. Apie aukas, atvirai galiaus pasakyti, kad Vytiurinkas padarė nė šio, nė tokį mišrų. Viso korespondencijoj negalima suprasti, ko Vytiurinkas nori, bet ką norėjo pasakyti apie aukas, tai negalio atspėti ir todėl ne nespeju, nes spejimas tai nesmagus apsioreikimas. Jeigu Vytiurinkas norėjo kalbėti kada aukos žymiai pradėjo plaukti, tai galėjo matyti tų „Laiką“.

Žinau, kad susitvėrė D. B. R. Komitetas, jis suėmė aukas ir persiuntė į Lietuvą, o pirm susitvėrimo komiteto, aukas iš Skotijos būmijęs, matomai, kvituojamos „D. Balse“.

Kiek aš matau, tai Vytiurinkas nieko daugiau nenorėjo savo korespondencija atsiekti, kaip tik vien išlieti savo tulžį ant J. G. ir kailiurių, o gal visų „Varpo“ draugijos sanarių.

Tame ypatingai aš norėčiau perspėti Vytiurinką. Turėdamas piktumą ant kovio nors „Varpo“ kompanijos sanario, jis kalba visos kompanijos vardu. Tas yra peiktinu. Kiek aš pažįstu „Varpo“ komp., tai ten priguli žmonės labai įvairių pažiūrų ir nuomonių. O jeigu jų nuomonės nevienodos, tad ir darbai nevienodi, o kalbant visos kompanijos vardu, užgauna visus.

Negaliu nepaminėti nė atsibuvusio mitingo gegužio 27 d. salėje Masonic Burnbank. Kaip Vytiurinkas nesidrovėjo tą dalyką teip iškreipti, nesuprantu.

Jis rašo, buk pagarsinimai buvo nusiję spauzdinti lietuvišką spaudą. Tame tikra tiesa pasakė. Bet kaip tie apgarsinimai buvo parašyti? Juos juk jis pats rašė ir tik B. atsiluntė su tais apgarsinimais į spaudą. Aš pats parašiau B., kad man urodytų tik susirinkimo tikslą ir duotų parašus susirinkimo suauktoju, o aš spauzdinsiu pagarsinimus priderandiai. O ant to ir buvom sutikę. Bet gegužio 25 d. gavan „Varpo“ draugijos darbininko P. laiską, rašytą B., kad

si į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

Matomai kad „Laikas“ mirė ne dėl sumažėjimo skaitytojų, kaip Vytiurinkas tvirtina, bet čia buvo visai kita priežastis. O jeigu tu priežastį nori teisingiau sužinoti, dėl kurios „Laikas“ mirė, tad reikia perskaityti „Laiko“ nr. 8 1906 m.

Ką garbingas Vytiurinkas mano tardamas tuos žodžius: „Bet „Varpo“ kompanija, pamačiusi, kad „Laikas“ neskamba apie ją ir jos tavorą krantvėse, ir kad redaktorius besirūpinęs tik apie žmonių gerovę — atstas Andrai. Kiek aš žinau, tai to atstatymo buvo kitokios priežastys ir kiek teko girdėti, tai „Varpo“ kompanija neatstatė, bet Andra pats pasitraukė. Apie aukas, atvirai galiaus pasakyti, kad Vytiurinkas padarė nė šio, nė tokį mišrų. Viso korespondencijoj negalima suprasti, ko Vytiurinkas nori, bet ką norėjo pasakyti apie aukas, tai negalio atspėti ir todėl ne nespeju, nes spejimas tai nesmagus apsioreikimas. Jeigu Vytiurinkas norėjo kalbėti kada aukos žymiai pradėjo plaukti, tai galėjo matyti tų „Laiką“.

Žinau, kad susitvėrė D. B. R. Komitetas, jis suėmė aukas ir persiuntė į Lietuvą, o pirm susitvėrimo komiteto, aukas iš Skotijos būmijęs, matomai, kvituojamos „D. Balse“.

Kiek aš matau, tai Vytiurinkas nieko daugiau nenorėjo savo korespondencija atsiekti, kaip tik vien išlieti savo tulžį ant J. G. ir kailiurių, o gal visų „Varpo“ draugijos sanarių.

Tame ypatingai aš norėčiau perspėti Vytiurinką. Turėdamas piktumą ant kovio nors „Varpo“ kompanijos sanario, jis kalba visos kompanijos vardu. Tas yra peiktinu. Kiek aš pažįstu „Varpo“ komp., tai ten priguli žmonės labai įvairių pažiūrų ir nuomonių. O jeigu jų nuomonės nevienodos, tad ir darbai nevienodi, o kalbant visos kompanijos vardu, užgauna visus.

Negaliu nepaminėti nė atsibuvusio mitingo gegužio 27 d. salėje Masonic Burnbank. Kaip Vytiurinkas nesidrovėjo tą dalyką teip iškreipti, nesuprantu.

Jis rašo, buk pagarsinimai buvo nusiję spauzdinti lietuvišką spaudą. Tame tikra tiesa pasakė. Bet kaip tie apgarsinimai buvo parašyti? Juos juk jis pats rašė ir tik B. atsiluntė su tais apgarsinimais į spaudą. Aš pats parašiau B., kad man urodytų tik susirinkimo tikslą ir duotų parašus susirinkimo suauktoju, o aš spauzdinsiu pagarsinimus priderandiai. O ant to ir buvom sutikę. Bet gegužio 25 d. gavan „Varpo“ draugijos darbininko P. laiską, rašytą B., kad

si į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

si į redakciją įvairių laikraščių, 15 egz. slūntėjęsi į redakciją pavienius ypatoms, apart to, agentai pardavė kiekvieną nr. 25—35 egz. Bet ir iš paūnėję prenumeratorių už prenumeratorą ne visi apmokėjo; nors patys laikraštį buvo užsirašę.

Andrai pasitraukus su 18 nr. nuo redagavimo, skaitlius skaitytojų pasilikio tas pats. O 1906 m. su nr. 8 „Laiko“ apsimokėjusių skaitytojų skaitlius, sulgy prenumeratorių knygos, yra 147. Į dešimtis šviesos draugystės kuopų išsiųsdavo 47 egz. (kuopos gaudavo „Laiką“ ant metų už 6 sil. t. y. už sumąžintą kainą). Bet pas agentus parsiduodavo kame kur daugiau negu ypatingai pradžio 1905 m.

Matomai kad „Laikas“ mirė ne dėl sumažėjimo skaitytojų, kaip Vytiurinkas tvirtina, bet čia buvo visai kita priežastis. O jeigu tu priežastį nori teisingiau sužinoti, dėl kurios „Laikas“ mirė, tad reikia perskaityti „Laiko“ nr. 8 1906 m.

Ką garbingas Vytiurinkas mano tardamas tuos žodžius: „Bet „Varpo“ kompanija, pamačiusi, kad „Laikas“ neskamba apie ją ir jos tavorą krantvėse, ir kad redaktorius besirū

Extral Extral

Trečiasis metinis piknykas Dr. tes Karaliaus Dovydo, kuris buvo parengtas 2 dienas rugsejo, bet iš pradžių lytaus nebuvo galima laikyti, liko atidėtas nedidelį 16 d. rugsejo, 1906 m., kuris atsisabtu tame pačiame darbe, Reissig's Grove, Riverside, Ill. Piknykas prasidės 8 val. iš rytų, ir traukėsi iki velio laukui, nes tai bus paskutinis piknykas, tas gaus baksa geru elgiam, o iš merginų kuri bus greitesnė gaus-puiku parsona, iš vaikų kuris bus greitesnis gaus 50c., o iš maitinimo maitinimo, kuri bus greitesnė gaus skrynių skaičių kiekvienai. Tępti bus daug ir kitokių soborų, galeste smagial pasiskoti su puikios muzikos. Įteigta pora 25c. merginoms dykai. Katrie turejo tikėtis 2 dienas rugsejo, tie bus gerai ir 15 d. inėjimu in daria.

Komitetas.

Temykite Lietuviai.

Saimoni pranešame, jog uždėję pirmą lietuvizką tautizką draugystę ant West Sides po vardu: „Lietuvizka Draugystė Palaimintus Lietuvius“. Mitingai atsišauks kova subatos vakara, J. Paugos saleje, po nr. 675 S. Union st. Mėdžiama pasiskubinti su prisistatymu pakol dar instojimas yra pigus. Šios draugystės mairis yra sėpmi brolis ligose ir varguose ir budinti lietuvius prie apsvietimo ir vlenybės. Su guodone, J. Zivakauskas, sek.

619 So. Union st.

Pirmutinis Baltus!

Meriden, Conn. Dr. tes D. L. K. Gedimino ir 49 kuopos S. L. A. parengė 29 d. rugsejo (Septembį), 7 val. vakare balu, svetainėje pranzuoz St. Jean Hall, Pratt st., Meriden, Conn. Užprasome visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir aplinkinius, kaip tai: Wallingford ant Vairzmineto laiko sueti pasilankinti; muzikė gries puikios muzikos. Įteigta vyrams 15c., merginoms dykai. Užraso.

Komitetas.

Chicago. Rugsejo 3 d. Riverside, Bergmano darie atsišauko piknykas po vardu Apvelodis Dievo parapijos, tie labai keikiamas ir draudžiamas kankinuri kunigui, bet visi ju draudimai ir keikimai nieko nugebejo ir žmoniu tiek susirinko, kad negalima buvo ne tikėti, idant tiek būtų susirinkę; visas piknykas atsišauko kuogradžiausiai ir velytina idant atsišauko, visoki susirinkimai bei silinkamimai tiep gražiai. Visiems atsilankiesiems ant mineto piknyko, komitetas parapijos istaria sirdingai aczius.

Viskamates.

Prakalbos.

Wilmerding, Pa. Nepigūrimingus Kilabas Wilmerdingo lietuviu, jausdami prisilizima prie savo tautybes, esančios dabar sunkiausio reikiuose, parengė kalbas 16 d. szio men. 2 val. po pietu saleje po vardu Wilmerding Auditorium ant kalnelio priess senaja stoti). Kalbetojai yra pakviesta kuogradžiausiai ir kalbos apie svarbiausius Lietuvos žmonių reikalus; tarp kalbetojų bus A. Žagaras, neseniai prubuvęs iš Lietuvos L. S. D. P. atstovas ir J. O. Survydas, laisvadarzius „Kovos“ redaktorius, iš Philadelphia, F. Bagocius, Pittsburgo Akademijos studentas ir savi kalbetojai; bus deklamacijos ir dainos lietuvizku mergeliu choro; bet bus gora muzika. Užprasome kuogradžiausiai atsilankyti lietuvius ir lietuvaites; svečiai bus mielai sveikunami. Su guodone

Komitetas.

Draugystės ir klubams darbas piknykams ar šeimyniskoms iselgoms dykai W. Pullmane per rudens laika Paul's Grove. Su guodone

P. Kareckis.

Pajleszkofimai.

Pajleszkau ludytoju (svietku). Chicago. 7 d. gegužio, 7to val. vakare, 1905 m. nedidelis vakare, iszmeto konduktorius jauna vaiksina 26 metu ant Halsted gatves, tarpe 27 ir 28 gatviu. Jisai gulejo be samones ir žado, negulejo kalbejo. Uztai praszau tu upale, kuriof mate ta atsitikila man apie tai pranezti ir pas mane atsiszaukti, o gauzite 550 atlyginimo.

A. Michalovsky

57 W. 14th Place Chicago, Ill.

(14-9)

Pajleszkau lizdiziaus Murauzko, Kazimiro Jazsko ir Juozapo Jurzsko, visi Kauno gub., Raseiniu pav., Vidukles parapijos, kaime Lipkiskiu. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žine adresu:

Jonas Visokis,

8118 S. Union st., Chicago, Ill.

Pajleszkau savo dedes Juozapo Czarzo 40 metu amiaus, 4 metai atgal gyveno Colorado valstijoje. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žine adresu:

Jonas Czaras,

4358 S. Wood st., Chicago, Ill.

Pajleszkau Kurio Ragatizko, 19 metu amiaus, kuris 24 d. rugpucio nacia iszbejo; anglizkai da blogai susikalba, burna tamsiai raudona ir iszberta getonkias laszais, nois plati ir uszirtelis aukazty, plaukai geltoni, tiesiog nukirpti, uždrie ant akiu. Iszbejdamas pridribo viensiama blogo, o mano isznesne baksa, kuriame buvo smulkesnis drapzonas ir popieros S. L. A. palidizijoms; numeris palidizijom 6123, draugystes konstitucija ir unijos moketine korta, tiepti pinigai 84.00; labai megsta kaziuoti isz pinigui. Kas apie ji pranez gaus dovana.

Jos Linauskauskas ir Jos Overatis,

Box 37, Gilberton, Pa.

Pajleszkau Jono Puidoko, kelt metal atgal gyveno Wilkes Barre, Pa., o dabar gyvena rodosi Illinois valstijoje, apygardoje minkztyje angliu. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žine adresu:

Fr. Kalinauskas,

126 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pajleszkau gero lietuvizko barzda-

skucio. Atsiszaukite pas

Jonas Janku,

128 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajleszkau Jono Baltrusciaizko, vidutinio uglo, kreivoms kojom (klizaz), tamsaus veldo, juodi plaukai, juodi antakiai ir usai, paliga: smaila ir biski kumpo nosis ir labai sznyprazi per nosi, viena ranka megsta laikyti keliniu kizenej, eidama labai sviruota. Pati jo szviesaus veldo, juodi plaukai, labai meankoms krutims, biski kuprota. Tur du sunus, — senesnysis Jonas 9 metu, tamsaus veldo, juodu plauku; jaunesnysis 3 metu, szviesaus veldo, geltoni plaukai. Jo tikra pravardis isz Lietuvos Jonas Bizas, Anglijoje, Silvertown'e per savo vestuves, persikiztyjo in J. Baltrusciaizki. Afriko (Transvalioje) gyveno po pravardes Keller, dveji metal atgal, buvo malonaus budo, dievobaimingas (fanatikas) ir ilga laika gyveno su kime su savo tautieziais, per ka ingavo visu usitikejima. Nauodamosi isz usitikejimo usidejo prie aukso kasyku valgiznyje (Boardin house) del kurios prisikolino nuo draugu lietuviu nemazai pinigui. Palaikes ta bimi apie 6 mesius, pardave slaptai uz maza preke, ir neatitilygines su kitiu inkalais nel su „astorninkais“, kuriems daug buvo skolingas; — tokiu budu surinkes apie 2000 svaru sterlingu pabego pirma in Londona, o is ten in Amerika ir ne jokios žinos nedave skolintojams apie save. Dabar eina gandas kad jis gyvena Brooklyn, N. Y. ir laiko salituna, todėl pranezame guodotiniems lietuviams, kad apsiszautumete nuo tokio lapes su dievotizka iszalba; ir joku reikalui su tokiu neturumete. Podraug, prazkome maloni tautieziai, jei kas apie ji tikrai daznotu, duokite žinia zemiau padetu adresu, uz ka mes busim jums labai dekingi.

Skitotai:

D. Lavkutis, A. Skripko, A. Matuzas,

S. Chasinski, A. Kaezar, K. J. Jurazska,

P. O. Box 272, Johannesburg, Transvaal, S. Africa.

(IX-21)

Pajleszkau savo pusbroliu Jurgio ir Antano Acziu, Kauno gub., Siauliu paviato, Szaukenu vol., ir pusneseres Juzes Lileikaltes po vyzul Rotienes, pirma gyvenusios Worcester, Mass. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Mare Jurevics,

184 First st., Troy, N. Y.

Pajleszkau savo pusbroliu Adomo ir Antano Noginu, Kauno gub., Raseiniu pav., Kvedalniu parap., Baiszia sodos. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Fr. Szinkus,

Box 238, Westville, Ill.

Pajleszkau savo sesers sunaus Pranciszkaus Jokubauco, Kauno gub., Raseiniu pav., Szveksnos parap., Mikus sodos, pirmiau abudu kruvoj gyveno Harshorne, Ind. Ter., isz kur iszvažiavo liepos men. 1905 m.; turiu prie labai svarbu reikala. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Petras Koncius,

Box 35, Lafayette, Colo.

Pajleszkau savo vyro Andriaus Rimaviciaus, pametusio mane 2 d. rugpucio szio metu; jis yra neaukzstas, stazras, gelsvu plauku, biski raupuotas, pacina isz Suvalku gub., turi skaudama pirezta tieses rankos. Taisybe, jis mane pamete, kad asz jam nebuva prilanki, bet asz to labai galituisi ir praszau atleidimo. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Ante Rimaviciene,

1364 State st., Bridgeport, Conn.

Pajleszkau savo draugu Juozapo Gruszo, Kauno gub., Telsiu pav., Tirkizliu parap., antri metal kaip Amerikoje. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žine adresu:

Ant. Gobalis,

255 Water st., Brooklyn, N. Y.

Pajleszkau Motiejau Lendinsko, kuris gyveno Haverhill, Mass. ir dirbo czeveryku dirbtuveje. Jis patys ar kas kitas teiks duoti žinia adresu:

Jonas Arminas,

877 Bank st., Waterbury, Conn.

Geras vargonininkas ir mokytojas, mokantis anglizka kalba pajleszko vietos. Jel kur toks butu reikalaujama mielditu atsiliepti adresu:

P. Savickas,

4607 Ashland ave., Chicago, Ill.

Reikalingas sumanus vyras, mokantis gerai taisyti automatizkas mazsines ir muzikalizkus instrumentus, kaip ir laikrodzius ir tt. Atsiszaukite pas

M. J. Damijonatti,

3120 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalingas vaiksina 16 metu ar senesnis mokintis aptiekystos darbo. Tur moketi gerai rasyti, skaityti ir kalbėti anglizkai, lietuvizkai ir lenkizkai. Tegul ateina su savo tevu ar motina.

J. W. Burdo's aptieka,

658 N. Ashland av., kerte Blackhawk st., Chicago, Ill.

Reikalingas jaunas vyras prie atsikneimo lizsku prie medikalizko instituto. Tur buti gerai pamokytas, ypac gerai turit pabinti lietuvizka kalba. Gera moketis atakanciam vyrui. Rasyty pas Dr. L. Landis, Box 263 Madison Square, New York, 140 E. 22nd st.

Reikalingas tuojaus aptiekos ir pakebininkas arba mokiny mokantis geras lietuvizkai, lenkizkai ir anglizkai kalbėti. Gera vieta. Reikalujamas palidizijoms.

Stefan K. Sas, aptiekorius,

749 W. 18th st., Chicago, Ill.

Reikalauja liejiku ir liejenu dirbeju, atsiszaukti ruimas 503-134 E Van Buren st.

(28-IX)

Pigial ant pardavimo du namai su lotais, viename yra salitunas. Parduoda su visu biuziu ir vnomis italoms uz \$2600. Atsiszaukite pas

J. Schlenvogt,

535 Augusta st., Chicago, Ill.

"Lietuvos" Agentai.

NEW YORK, N. Y.

A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS.

Nikod. Gendrolis: 287 3rd Street

NEWARK, N. J.

V. Ambrazevicius, 178 Ferry st.

A. Stanelis, 66 West St.

BROOKLYN, N. Y.

Stan. Rinkovicius, 73 Grand st.

SHEKANDOA, PA.

Andrius Maczis, 131 S. Main st.

WATERBURY, CONN.

Vincas Zubrickas, 39 W. Porter St.

NEW BRITAIN, CONN.

M. J. Cheponis, 27 Jubilee St.

BALTIMORE, MD.

L. Gavlis, 2018 N. Washington st.

Jonas Zelvis, 711 W. Lombard st.

PHILADELPHIA, PA.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd St.

PITTSBURG, PA.

Jonas Ignatius, 13 Diamond Square S.S.

I. M. Maskeilinas, 2137 5th Ave.

ELIZABETH, N. J.

Dom. Boczkus, 211 First st.

WESTVILLE, ILL.

V. S. Kreivenas.

KENSINGTON, ILL.

Mikolas Valackas, 2464 Kensington ave.

BROCKTON, MASS.

Petrus Marcinonis, 63 Blendale, St.

MINERSVILLE, PA.

Juozas Ramanauskas,

SPRINGFIELD, ILL.

J. Klembauskas, 2028 Peoria Road

WILKESBARRE, PA.

A. P. Aleck, 71 N. Hancock st.

WORCESTER, MASS.

Ant. Bernotas, 12 Harlem st.

GILBERTON, PA.

J. Ambrazevicius, Box 4

Mc KEES ROCKS, PA.

Fort. J. Bagocius, 149 Ohio St.

NEW HAVEN, CONN.

K. Blazaitis, 524 East St.

MOUNT CARMEL, PA.

Jonas Banis, Box 541

Kelionjanti Agentai.

Jur. Kazakevicius

Joseph Petrakis,

S. J. Kasputis

Felix J. Galmiras

Stanislovas Valackas.

Kur gali gauti „Lietuva“

„Lietuvos“ redakcija turi savo agentus

Brooklyn, Philadelphia, Baltimore,

Boston ir Brockton.

Sztal agentu adresai.

Brooklyn, N. Y.

E. Froome, 73 Grand st.

A. Dirulaitis, 155 Metropolitan ave.

Philadelphia, Pa.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd St.

Jos M. Smolek, 783 So. 2nd st

Baltimore, Md.

Wm. J. Moran,

S. E. Cor. Sharp & Camden str.

F. Bakutis, 521 Columbia ave.

Brockton, Mass.

Jonas Poculis, 14 Intervale st.

Pas siutuos agentus gauzite „Lietuva“

uz 5c. kas subata.

Ar turi gera vieta?

Ar kalbi anglizkai? Jei ne, tai mes

ismokysime tave tos kalbos in trumpa

laika ir pasirupinsime apie geriaus

apmokama vieta, kaip tik nors is dalies

pramoksi. Kodas gal ismokti su tuo

nauju budu, daugumas tu, kurie

naudojosi sziteo nauju budu, iszmoke

kalbet, rasyti ir skaityti su pirmu

menesi, be kogy, be valksiozimo

mykion. Jel nori pagerinti savo padeji

ma, savo mokesi, rasyky pas mus, o mes

pasiusime tau visas žinias. Adresuok:

Inter-Slovanco Co.,

1314 Polk st., Chicago, Ill.

Puikus Lietuvizkas Salitunas ir

didele grazi sale.

Pranezame guodotiniems draugystems

jog mes turime didele, grazi sale, ap

szviesa elektrikus iburialis. Jeigu ku

riuos Dr. tes noretu padaryti balu, mel

dioti pasiskubinti, nes velias, kad ne

butu uzima. Sale yra labai grazi ir

gera mitingams, veselijoms, prakalboms

ir tt. Tiepti ezion randasi ir salitunas,

kur uzlaiko szaita ale, gerus cigarus ir

uzkandi. Zodziu sakant, salitunas yra

numerio pirmo.

JOS. ZILIS,

1 W. 24 st., Chicago, Ill.

(X-5)

Ant pardavimo sankrova vaigomu

dalktu geroje vietoje, per septynis me

tus biznis iszdirbtas tarp lenku,

lietuviu, slaviku ir chorvatu; 84 kostu

material, kuriems reikis nuvezioti. Par

duodu delto, kad turu kita bimi; visas

biznis uz \$1700. Atsiszaukti adresu:

Fel. Nowacki,

464 Pine st., Kenosha, Wis.

(5-X)

Viesnos Notaras J. Massanauskas &

Co., 3249 So. Halsted st., 2-ros lubos.

Nekrutinamybe, Pasokla ir Aprdan

Rasys pas Dr. L. Landis, Box 263 Madison

Square, New York, 140 E. 22nd st.

Reikalingas tuojaus aptiekos ir pake

bininkas arba mokiny mokantis geras

lietuvizkai, lenkizkai ir anglizkai ka

labėti. Gera vieta. Reikalujamas pa

lidizijoms.

Stefan K. Sas, aptiekorius,

749 W. 18th st., Chicago, Ill.

Reikalauja liejiku ir liejenu dirbeju,

atsiszaukti ruimas 503-134 E Van Bu

ren st.

(28-IX)

Pigial ant pardavimo du namai su lo

tai

[illegible]